

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická

Diplomová práce

**Evropská spolupráce: Plzeň a její partnerská
města**

Bc. Michaela Horynová

Plzeň 2014

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra filozofie

Studijní program Humanitní studia

Studijní obor Evropská kulturní studia

Diplomová práce

**Evropská spolupráce: Plzeň a její partnerská
města**

Bc. Michaela Horynová

Vedoucí práce:

PhDr. Jitka Bílková, Ph.D.

Katedra filozofie

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2014

.....

Poděkování

Velice děkuji paní *PhDr. Jitce Bílkové, Ph.D.* za pomoc a odborné vedení při psaní této diplomové práce.

Také děkuji *Mgr. Kateřině Michálkové*, pracovníci oddělení protokolu Kanceláře primátora Magistrátu města Plzně, za poskytnutí cenných informací pro psaní této diplomové práce.

A současně děkuji všem, kteří byli ochotní komunikovat se mnou prostřednictvím elektronické pošty nebo prostřednictvím osobního setkání.

1 ÚVOD	4
2 POLITIKA PARTNERSTVÍ	6
2.1. PARTNERSTVÍ	6
2.2. RADA EVROPSKÝCH OBCÍ A REGIONŮ (CEMR).....	7
2.3. PROGRAM EVROPA PRO OBČANY.....	7
2.3.1. <i>Evropa pro občany 2014-2020</i>	9
2.4. VŠEOBECNÉ INFORMACE O VZNIKU PARTNERSTVÍ.....	10
3 PARTNERSTVÍ A PLZEŇ	11
3.1. ZAHRANIČNÍ VZTAHY.....	11
3.2. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA.....	11
3.3. CÍL SPOLUPRÁCE	12
3.4. ROZVOJ PARTNERSKÉ SPOLUPRÁCE	12
3.5. KRITÉRIA VÝBĚRU PARTNERSKÉHO MĚSTA.....	13
3.6. UZAVŘENÍ PARTNERSKÉ SMLOUVY	14
3.7. FINANCOVÁNÍ PARTNERSTVÍ MĚST	14
3.8. SPŘÁTELENÁ MĚSTA.....	15
4 MĚSTO PLZEŇ, ČESKÁ REPUBLIKA	16
4.1. PŘEDSTAVENÍ A HISTORIE MĚSTA.....	16
4.2. PRŮMYSL	17
4.3. VZDĚLÁVÁNÍ	18
4.4. KULTURA.....	18
4.4.1. <i>Plzeň Evropské hlavní město kultury 2015 (EHMK)</i>	19
5 PARTNERSKÉ MĚSTO LIÈGE, BELGIE	22
5.1. PŘEDSTAVENÍ A HISTORIE MĚSTA.....	22
5.2. CHARAKTER PARTNERSTVÍ S PLZNÍ.....	22
5.3. HISTORIE VZTAHŮ	23
5.4. SHRNUÍ	26
6 PARTNERSKÉ MĚSTO LIMOGES, FRANCIE	27
6.1. PŘEDSTAVENÍ A HISTORIE MĚSTA.....	27
6.2. CHARAKTER PARTNERSTVÍ S PLZNÍ.....	27
6.3. HISTORIE VZTAHŮ	28
6.4. SHRNUÍ	32

7 PARTNERSKÉ MĚSTO REGENSBURG, NĚMECKO	33
7.1. PŘEDSTAVENÍ A HISTORIE MĚSTA.....	33
7.2. CHARAKTER PARTNERSTVÍ S PLZNÍ.....	33
7.3. HISTORIE VZTAHŮ	34
7.4. SHRNUÍ	38
8 PARTNERSKÉ MĚSTO WINTERTHUR, ŠVÝCARSKO	39
8.1. PŘESTAVENÍ A HISTORIE MĚSTA.....	39
8.2. CHARAKTER PARTNERSTVÍ S PLZNÍ.....	39
8.3. HISTORIE VZTAHŮ	40
8.4. SHRNUÍ	42
9 PARTNERSKÉ MĚSTO ŽILINA, SLOVENSKO.....	43
9.1. PŘEDSTAVENÍ A HISTORIE MĚSTA.....	43
9.2. CHARAKTER PARTNERSTVÍ S PLZNÍ.....	43
9.3. HISTORIE VZTAHŮ	44
9.4. SHRNUÍ	47
10 PARTNERSKÉ MĚSTO TAKASAKI, JAPONSKO	48
10.1. PŘEDSTAVENÍ MĚSTA	48
10.2. CHARAKTER PARTNERSTVÍ TAKASAKI A PLZNĚ.....	49
10.3. HISTORIE VZTAHŮ	49
10.4. SHRNUÍ	53
11 PARTNERSKÉ MĚSTO BIRMINGHAM, SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ..	54
11.1. PŘEDSTAVENÍ MĚSTA	54
11.2. CHARAKTER PARTNERSTVÍ BIRMINGHAMU A PLZNĚ	55
11.3. HISTORIE VZTAHŮ	55
11.4. SHRNUÍ	57
12 DOTAZNÍK.....	58
12.1. ÚVODEM	58
12.2. ROZBOR OTÁZEK.....	58
12.3. VYHODNOCENÍ.....	61
13 ZÁVĚR	62
14 RESUMÉ.....	64

14.1. ČESKÉ	64
14.2. IN ENGLISH.....	64
14.3. IN DEUTSCH	65
15 POUŽITÁ LITERATURA.....	66
15.1. MONOGRAFIE	66
15.2. MATERIÁLY Z MAGISTRÁTU.....	66
15.3. NOVINOVÉ ČLÁNKY	66
15.4. INTERNETOVÉ ZDROJE	67
15.4.1. České	67
15.4.2. Zahraniční	69
15.5. OSOBNÍ KOMUNIKACE	70
15.5.1. Osobní setkání	70
15.5.2. E-mail	70
16 PŘÍLOHY	72
16.1. DOTAZNÍK.....	72
16.2. ODPOVĚDI (TABULKA).....	74
16.3. ODPOVĚDI (GRAFY).....	76

1 Úvod

Ve své diplomové práci se budu zabírat tematikou partnerských měst statutárního města Plzeň. V současné době spolupracuje město Plzeň na této úrovni s celkem sedmi partnerskými městy. Mezi tyto města řadíme německý Regensburg, francouzské Limoges, belgické Liège, švýcarský Winterthur, slovenskou Žilinu, japonské Takasaki a americký Birmingham. Jak je možno z výše uvedeného výčtu měst zjistit, spolupráce mezi městem Plzní a ostatními partnerskými městy není ohraničena pouze hranicemi Evropy, ale dosahuje i na území Spojených států amerických a na území „země vycházejícího slunce“ tedy do Japonska.

Na začátku své práce se nejprve budu věnovat problematice partnerství z hlediska evropského, kdy uvedu historii partnerských vztahů mezi městy, instituci, jež partnerství zaštiťuje, dále program Evropské unie, do kterého partnerství spadá a také všeobecné informace o vzniku partnerství mezi městy.

V následující kapitole je uvedeno, jakým způsobem nahlíží město Plzeň na partnerství měst. Je zmiňováno, jak město Plzeň vnímá zahraniční vztahy, jaký je cíl a rozvoj partnerské spolupráce mezi městy. Dále se práce věnuje tomu, za jakých podmínek se jedná o případném vzniku nového partnerství, také jaká jsou kritéria pro vznik nové partnerské spolupráce, jakým způsobem je uzavíráno partnerství či jak je vše okolo partnerství měst financováno. Pro tuto kapitolu byl stěžejním zdrojem materiál *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy*. Jedná se o interní materiál magistrátu města Plzně, který mi byl poskytnut prostřednictvím paní Mgr. Kateřiny Michálkové, pracovnice oddělení protokolu Kanceláře primátora Magistrátu města Plzně.

Následující kapitola se věnuje městu Plzni, kdy je patřičně představena historie města, jeho průmysl a vzdělávání, ale také kulturní hledisko města. V souvislosti s tím je pozornost věnována prestižnímu titulu, kterým se Plzeň bude pyšnit v následujícím roce 2015 – Evropské hlavní město kultury.

Další kapitoly mé diplomové práce se jednotlivě týkají všech měst v rámci Plzně a jejího partnerství s nimi. Struktura kapitol je u všech partnerských měst stejná. Je nejprve představeno samotné město, poté charakterizováno jeho partnerství s Plzní a následně je popsána historie vztahů měst s Plzní. Záměrně jsem se snažila uvést vybrané kulturní akce, projekty, momenty, které za dobu partnerství proběhly a určitým způsobem jednotlivá

partnerství charakterizují. S ohledem na jednotlivé desítky let partnerské spolupráce některých měst s městem Plzní je evidentní, že se tato práce bude věnovat jen některým vybraným aktivitám.

Rozhodla jsem se ve své práci zmínit ještě dvě zbylá partnerská města – Takasaki a Birmingham. Důvod mého počínání je ten, že město Takasaki tvoří s městem Plzní příkladnou dvojici v rámci partnerské spolupráce a zaslouží si, abych jej ve své práci zmínila. Aby má práce byla z hlediska všech partnerských měst Plzně kompletní, nesměla bych tudíž opomenout poslední partnerské město Birmingham. V závěru své práce bych mimo jiné chtěla poukázat na rozdíly mezi jednotlivými partnerstvími, kterých si lze povšimnout.

Součástí mé práce je výzkum, který jsem prováděla prostřednictvím internetového dotazníku. Zajímalo mě, zda mají obyvatelé města Plzně nějaké povědomí o partnerských městech a zda v souvislosti s tím navštěvují nějaké kulturní a společenské akce, které se v Plzni ve spolupráci s partnerskými městy konají. Pro utvoření dotazníku jsem se rozhodla z toho důvodu, že jsem chtěla, aby má práce obsahovala také praktickou část.

Podstatnou část informačních zdrojů pro mou diplomovou práci tvořily internetové stránky v cizím i v českém jazyce, také vybrané novinové články a osobní komunikace, která probíhala zejména v podobě e-mailů a několika uskutečněných osobních interview.

Za cíl této diplomové práce považuji podání uceleného pohledu na problematiku partnerských měst Plzně.

2 Politika partnerství

2.1. Partnerství

Partnerstvím měst (neboli town-twinning) se rozumí forma dlouhodobé mezinárodní spolupráce mezi samosprávami podložená oficiálním dokumentem (smlouvou), kdy je zahrnuto pravidelné setkávání zástupců měst a občanů. Partnerská spolupráce je výrazem jednoty a identity budované od základů.

Historie partnerství měst sahá až do doby po druhé světové válce, kdy byla projevoována snaha ze strany několika starostů jednotlivých zemí o mírové obnovení Evropy. Cílem prvních partnerských vztahů bylo sblížení občanů Německa a Francie (hlavních válečných nepřátel). V průběhu 50. let 20. století se první vlny uzavírání smluv mezi městy účastnila právě francouzská a německá města. Samotné státy Francie a Německo podepsaly smlouvu o přátelství až v roce 1963. Později se tyto tendence o uzavírání partnerství mezi městy rozšiřovaly do všech evropských zemí. Rada evropských obcí a regionů registrovala v roce 1991 8500 partnerství mezi evropskými městy. Během následujících patnácti let narostl počet uzavřených smluv mezi městy téměř dvojnásobně. Tento nárůst je evidentní z hlediska procesu otevírání hranic bývalých komunistických zemí.¹

Je patrné, že mnoho partnerských vztahů bylo a je uzavíráno mezi sousedními zeměmi nebo zeměmi, které mají podobné kulturní či historické zázemí. Avšak v důsledku otevření hranic bývalých komunistických zemí a lepších dopravních možností, navazovalo stále více měst partnerství i se vzdálenějšími městy. Některé země jsou v town-twinningu obzvláště aktivní. Pokud vezmeme v potaz historické důvody, není možné se divit, že nejvíce partnerských vztahů mají právě Německo a Francie, dále Itálie, Polsko, Velká

¹ *Partnerství pro budoucnost – praktická příručka*. [online], www.smocr.cz, Svaz měst a obcí České republiky, © 2014 [cit. 20.1.2014]. Dostupné z: <http://www.smocr.cz/data/files/tisk-publikace/publikace-partnerstvi-pro-bud.pdf>.

Británie aj. Jedním z největších úkolů pro budoucnost je navazování nových vztahů mezi obyvateli rozdílných kultur pocházejících z odlišného prostředí.²

2.2. Rada evropských obcí a regionů (CEMR)

Rada evropských obcí a regionů (Council of European Municipalities and Regions) je subjekt, který sleduje cíl obecného evropského zájmu a aktivně působí v oblasti partnerských měst. Také sdružuje asociace místních a regionálních samospráv členských a přistupujících států Evropské unie. Zastává zájmy evropských obcí a regionů a předkládá svá stanoviska Výboru regionů (Committee of the Regions), poradnímu orgánu Evropské unie. Byla založena roku 1951 v Ženevě a od svého vzniku podporuje vybudování jednotné, mírové a demokratické Evropy. Hlavní oblast práce Rady evropských obcí a regionů se soustředí na vytváření partnerských měst a vytvoření finančního nástroje na podporu partnerství Evropským parlamentem. Dále se Rada zaměřuje na přispívání a ovlivňování tvorby dokumentů, směrnic a nařízení, které přímo nebo nepřímo ovlivňují místní samosprávy. Další oblastí práce Rady je podpora výměny zkušeností a spolupráce mezi členy CEMR.³

2.3. Program Evropa pro občany

Program *Evropa pro občany* patřil mezi tzv. komunitární programy a jako jediný podporoval menší i větší projekty, které byly realizovány mimo jiné v rámci partnerské spolupráce měst. Byl zřízen pro období od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2013. Celkový rozpočet programu pro toto sedmileté období představoval 250 milionů €. Mezi všemi aktivitami programu si největší částku nárokovalo partnerství měst, pro jehož účely bylo vyčleněno téměř 11 až 14 milionů € ročně (přičemž přesné částky se v jednotlivých rocích lišily).⁴

Program přispíval k obecným cílům, kterými byly: „a) poskytovat občanům příležitost spolupracovat a podílet se na budování demokratické

² *Partnerství pro budoucnost – praktická příručka*. [online], www.smocr.cz, Svaz měst a obcí České republiky, © 2014 [cit. 20.1.2014]. Dostupné z: <<http://www.smocr.cz/data/files/tisk-publikace/publikace-partnerstvi-pro-bud.pdf>>.

³ *Rada evropských obcí a regionů – CEMR* [online], in: www.ccre.org, CCRE CEMR. Local @ Regional Europe [cit. 20.1.2014]. Dostupné z: <http://www.ccre.org/en/article/3_2>.

⁴ *Partnerství pro budoucnost – praktická příručka*. [online], in: www.smocr.cz. [cit. 20.1.2014]. Dostupné z: <<http://www.smocr.cz/data/files/tisk-publikace/publikace-partnerstvi-pro-bud.pdf>>.

Evropy a do světa otevřené Evropy, která bude stále užším svazkem, sjednoceným a obohaceným díky své kulturní rozmanitosti, a rozvíjet tak občanství Evropské unie; b) rozvíjet vědomí evropské identity, vycházející ze společných hodnot, historie a kultury; c) podporovat pocit přináležitosti k Evropské unii mezi jejími občany; d) posilovat toleranci a vzájemné porozumění mezi evropskými občany, respektovat a podporovat kulturní a jazykovou rozmanitost a zároveň přispívat k dialogu mezi kulturami.“⁵

V souladu se základními cíli měl program také konkrétní cíle uskutečňované na nadnárodní úrovni: „a) setkávání občanů z různých místních společenství po celé Evropě, aby mohli sdílet a vyměňovat si zkušenosti, názory a hodnoty, poučit se z historie a utvářet budoucnost; b) podpora činnosti, diskusí a úvah souvisejících s evropským občanstvím, demokracií, společnými hodnotami, historií a kulturou prostřednictvím spolupráce organizací občanské společnosti na evropské úrovni; c) přiblížení Evropy jejím občanům tak, že budou propagovány evropské hodnoty a úspěchy, jichž Evropa dosáhla, a zároveň bude uchovávána vzpomínka na její minulost; d) podpora spolupráce mezi občany a organizacemi občanské společnosti ze všech zúčastněných států, příspěvek k dialogu mezi kulturami a zdůrazňování rozmanitosti i jednoty Evropy, přičemž by se zvláštní pozornost měla věnovat činnostem, které se zaměřují na vytváření užších vazeb mezi občany členskými státy Evropské unie ve složení k 30. dubnu 2004 a občanských členských států, které přistoupily od tohoto dne.“⁶

Cílů programu bylo dosahováno prostřednictvím čtyř iniciativ s názvy „Aktivní občané pro Evropu“, „Aktivní občanská společnost v Evropě“, „Společně pro Evropu“, „Aktivní evropská paměť“. Partnerství měst, projekty občanů a podpůrná opatření bylo zahrnuto v iniciativě s názvem „Aktivní občané pro Evropu“.

⁵ *Rozhodnutí evropského parlamentu a rady č. 1904/2006/ES; čl. 1, písm. a) - d).* [online], in: new.eur-lex.europa.eu, EUR-Lex. Přístup k právu Evropské unie [cit. 20.1.2014]. Dostupné z: <<http://new.eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:02006D1904-20061228&qid=1390167859824&from=CS>>.

⁶ *Rozhodnutí evropského parlamentu a rady č. 1904/2006/ES; čl. 2, písm. a) - d).* [online], in: new.eur-lex.europa.eu, EUR-Lex. Přístup k právu Evropské unie [cit. 20.1.2014]. Dostupné z: <<http://new.eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:02006D1904-20061228&qid=1390167859824&from=CS>>.

Spolupráce měst pomohla rozvinout smysl pro společnou jednotnou identitu evropských občanů, kteří se v rámci programu účastnili různých setkání, konferencí apod. Občané také měli možnost zapojit se do programu prostřednictvím projektů. Jednalo se o projekty související s novými technologiemi či s otázkami na úrovni Evropské unie (migrace, bezpečnost, zaměstnanost aj.).

Aby bylo možné zlepšit partnerství měst a projekty zaměřené na evropské občany, musela být přijata určitá podpůrná opatření financována Evropskou komisí. Podpůrná opatření byla koordinována a řízena zprostředkujícími subjekty s širokou znalostí v oborech, do nichž celá akce spadala.⁷

Sledování a hodnocení programu měla na starost Evropská komise. Pravidelně zajišťovala vnější a nezávislé hodnocení programu a předkládala hodnotící zprávy Evropskému parlamentu. Dále zprostředkovávala zprávy o průběhu programu a výsledcích Evropské radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Za celý program v rámci Evropské komise odpovídalo Generální ředitelství pro vzdělávání a kulturu, zatímco na řízení programu dohlížela speciální Výkonná agentura.⁸

2.3.1. Evropa pro občany 2014-2020

Počínaje 1. lednem 2014 probíhá další období programu *Evropa pro občany*. V něm je hlavním cílem posilovat povědomí o dosavadním vývoji a zlepšovat způsobilost k aktivnímu občanství na úrovni Unie. Tento obecný cíl je rozdělen do dvou konkrétních: je třeba podnítit debatu a spolupráci v souvislosti s podvědomím o dosavadním vývoji, s integrací a dějinami Unie; rozvíjet chápání a schopnost občanů podílet se na procesu tvorby politik Evropské unie a rozvíjet možnost k solidaritě, společenské angažovanosti

⁷ *Action 1: Active citizens for Europe*. [online], in: ec.europa.eu. [cit. 20.1.2014]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/citizenship/about-the-europe-for-citizens-programme/overview/action-1-active-citizens-for-europe/index_en.htm>.

⁸ *Rozhodnutí evropského parlamentu a rady č. 1904/2006/ES; čl. 14*. [online], in: new.eur-lex.europa.eu, EUR-Lex. Přístup k právu Evropské unie [cit. 20.1.2014]. Dostupné z: <<http://new.eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:02006D1904-20061228&qid=1390167859824&from=CS>>.

a dobrovolnictví na úrovni Evropské unie. Program je otevřen všem subjektům, které prosazují aktivní evropské občanství, zejména místním komunitám, občanským skupinám a dalším asociacím a odborovým organizacím. Finanční rozpočet pro program je stanovován okolo 200 milionů €. ⁹

2.4. Všeobecné informace o vzniku partnerství

Existuje mnoho prvků, které by se měly před uzavřením mezinárodního partnerství zvážit. K orientaci potenciálních zájemců v problematice mezinárodního partnerství měst dnes slouží řada lokálních publikací. Shoda panuje na tom, že výběr správného partnera vyžaduje čas a trpělivost. Měly by být zvažovány otázky, čeho lze prostřednictvím partnerství dosáhnout, zda spolupracovat s městem s podobnými charakteristikami nebo zcela odlišnými, jak uspokojovat potřeby důležité pro partnerství či jak pracovat s partnerským městem na praktické úrovni. Všechny tyto otázky by měly být pro začátek partnerství stěžejní. ¹⁰

Mezi uváděná doporučení dále patří, aby zástupci potenciálních partnerských měst v rámci navazování kontaktů mapovali oblasti společného zájmu a k diskuzi o dílčích cílech pro partnerství využívali vzájemných návštěv. Cíle je ovšem také potřeba čas od času přehodnotit, aby bylo jasné, zda jsou všichni zavázáni stejným prioritám partnerské spolupráce. Po uzavření partnerství je nezbytné udržovat vazby prostřednictvím vzájemné komunikace mezi městy. Jen tak je možné zajistit správné fungování partnerské spolupráce. ¹¹

⁹ *Future program 2014-2020*. [online], in: ec.europa.eu. [cit. 20.1.2014]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/citizenship/about-the-europe-for-citizens-programme/future-programme-2014-2020/index_en.htm>.

¹⁰ Handley, Susan: *Take your partners – The local authority handbook on international partnerships*. [online], in: web.archive.org. London: Local Government International Bureau, © 2006 [cit. 21.1.2014]. Dostupné z: <<http://web.archive.org/web/20110717021118/http://www.lga.gov.uk/lga/aio/190428>>.

¹¹ *Ten keys to success*. [online], in: www.twinning.org. [cit. 21.1.2014] Dostupné z: <<http://www.twinning.org/en/page/ten-keys-to-success.html>>.

3 Partnerství a Plzeň

3.1. Zahraniční vztahy

Zahraniční vztahy jsou součástí koncepce řízení města, jejichž úloha hraje velkou roli v rozvoji města v mnoha oblastech. Zahraniční kontakty jsou bezesporu přínosné pro nové možnosti spolupráce v rámci města, rozvoj lidských zdrojů a multikulturního myšlení. Oddělení protokolu Kanceláře primátora (dále je OPKP) usiluje o přiblížení zahraničních kultur prostřednictvím partnerských měst a také udržuje kontakty se sdruženími cizinců žijících v Plzni. Nové kontakty a vazby se zahraničím jsou povětšinou navazovány během oficiálních setkání primátora města Plzně s velvyslanci nebo zástupci ostatních zahraničních měst, kteří navštíví město Plzeň, nebo prostřednictvím zahraničních pracovních cest představitelů Plzně. Dále jsou projednávány s poradci pro evropské záležitosti vhodnosti členství města v různých mezinárodních sítích.

V současné době je město Plzeň členem několika sítí a sdružení. Od roku 2003 má město Plzeň členství ve Štrasburském klubu, což je síť evropských měst zaměřující se na perspektivu rozšířené EU a role měst v ní. Dále je město od roku 2007 členem ve sdružení *Regiopolis*, které lze charakterizovat jako územní sdružení regionů Západní a Jižní Čechy, Horní Rakousko a Východní Bavorsko. A od roku 2008 se Plzeň účastní mezinárodní sítě měst zaměřené na prosazování problémů velký měst v institucích EU pod názvem *Eurocities*.¹²

3.2. Základní charakteristika

Jednou z nejdůležitějších činností OPKP je rozvíjení a udržování partnerských vztahů města Plzně spolu se zahraničními městy. Tato spolupráce s městy Plzni přináší možnosti rozvoje v oblasti mezinárodních vztahů a poskytuje nové podněty k bližší spolupráci v mnoha dalších odvětvích. Partnerským městem se rozumí takové město, se kterým je uzavřena vzájemná smlouva o partnerství. Smlouva není nijak časově omezena, dokud se jedna

¹² ŠVÁBKOVÁ, J. *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy*, str. 4.

strana nerozhodne od smlouvy odstoupit. Smlouva obě města zavazuje k tomu, aby tvořily aktivní spolupráci v mnoha oblastech, dále také k aktivnímu udržování kontaktů mezi oficiálními zástupci obou měst. Je nutno dodat, že rozvíjení partnerských vztahů musí být oboustranná záležitost.¹³

3.3. Cíl spolupráce

Jak plyne z interního materiálu plzeňského magistrátu, koncepce partnerství se zahraničními městy odpovídá obecnému rámci, představenému v předchozí kapitole. Jako hlavní akcent partnerství se zahraničními městy Plzeň chápe podporu kulturní výměny jakožto proces vzájemného poznávání různých kultur, národů a zvyků. Takto ovšem partnerství města Plzně není omezeno pouze na geograficky nejbližší evropská města, nýbrž se také vztahuje k městům v Asii a Americe. Zejména předávání zkušeností může být dále považováno za záměr, který je důležitý pro zvyšování vzdělanosti, ekonomické prosperity a pro další přínos městům.¹⁴

3.4. Rozvoj partnerské spolupráce

Úkolem OPKP je aktivní rozvoj vztahů s partnerskými městy a zároveň utváření vhodných podmínek pro nové společné programy a projekty. Vzájemná činnost Plzně a partnerských měst je každým rokem podporována recipročními aktivitami, při nichž se nabízí městům možnost představit nové projekty a spolupráci. Pro partnerská města se naskýtá možnost každoročně představit v Plzni nějaký svůj projekt či společnou aktivitu. Stejná možnost prezentace v ostatních partnerských městech se nabízí i městu Plzni.

Pro udržení aktivních kontaktů a spolupráce jsou nutná osobní jednání, která jsou OPKP udržována. Dle potřeby jsou organizována pracovní setkání buď v partnerském městě, nebo v Plzni. S každým partnerským městem je udržována komunikace pro lepší a rychlejší řešení problémů nebo vyjednávání

¹³ ŠVÁBKOVÁ, J. *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy*, str. 4.

¹⁴ ŠVÁBKOVÁ, J. *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy*, str. 5.

nových programů a aktivit. Aktivní spolupráce je důležitá zejména pro udržování tradičních společných akcí, ale i přípravu a rozvoj nových projektů.¹⁵

3.5. Kritéria výběru partnerského města

Jak je uvedeno v materiálu *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy* (dále jen *Koncepce OPKP*), několik zahraničních měst každoročně oslovuje Plzeň se žádostmi o navázání partnerských kontaktů. Každá nabídka je posuzována OPKP a dále předkládána k poradě vedení, či popřípadě Radě a Zastupitelstvu města Plzně. Pro výběr vhodného města nejsou stanoveny jednotné podmínky, dle kterých by měla být města hodnocena. Vše závisí na různorodosti kulturních tradic, geografických podmínek, či také na politickém a ekonomickém zázemí měst.

Při rozhodování je zároveň důležité brát v potaz přínos partnerství pro město Plzeň. Města, která mají podobnou kulturu a tradice, nabízejí Plzni mnoho společných zájmů a aktivit, které lze nadále rozvíjet. Neopominutelným faktorem je také poloha potenciálního partnerského města. Kratší vzdálenost mezi městy poskytuje mnohem lepší zázemí pro komunikaci a organizaci společných aktivit. Nabízejí se zde i možnosti pro příhraniční spolupráci a spolupráci menších subjektů, kdy je možný rozvoj samostatné činnosti s protějškem v partnerském městě bez vysokých finančních nákladů.¹⁶

Na druhé straně je důležité si uvědomit atraktivitu potenciálního města nacházejícího se ve vzdálenějším státě či na druhém konci světa. Zcela odlišná kultura nebo životní styl daného státu nabízí příležitost pro poznání, nové podněty a nové rozhledy ve všech oblastech. Pestrost a různorodost kultur jiných zemí jsou přínosem pro rozvoj tolerance mezi kulturami či inspirací pro oživení stereotypní spolupráce mezi městy. Nutno uznat ovšem nevýhodu, která spočívá ve vysokých ekonomických nákladech spojených s aktivním rozvíjením vztahů.

¹⁵ ŠVÁBKOVÁ, J. *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy*, str. 4.

¹⁶ ŠVÁBKOVÁ, J. *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy*, str. 5.

Partnerství měst je vzájemná spolupráce, kdy se při výběru nového partnera nehodnotí pouze přínos pro město Plzeň, nýbrž také přínos Plzně pro potencionální partnerské město. Jsou zvažovány podmínky, jakým způsobem se může Plzeň prezentovat v partnerském městě a jak by mohla představit českou kulturu a české tradice.¹⁷

3.6. Uzavření partnerské smlouvy

Ve chvíli, kdy je vyjádřen oboustranný zájem o navázání spolupráce mezi městy, se obě města dohodnou na sepsání smlouvy o vzájemné spolupráci na dobu určitou dva až tři roky. V době tohoto časového rozmezí jsou mezi městy organizovány společné aktivity a projekty, kdy dochází ke vzájemnému poznávání kultury a mentality měst. Po uplynutí zkušební doby je oběma městy zhodnocena spolupráce. Pokud obě města vyjádří zájem upevnit vazby partnerskou smlouvou, dojde k oficiálnímu uzavření partnerství. Tento akt se po vzájemné dohodě děje v jednom z nově spřátelených měst. Průběh oficiálního uzavření partnerství vyžaduje přítomnost nejvyšších představitelů obou měst.

Pokud po uplynutí zkušební doby není projeven zájem o uzavření partnerských vztahů, mohou se obě města dohodnout pouze na následné nezávazné spolupráci, která nevyžaduje sepsání smlouvy, anebo veškeré vztahy a kontakty ukončit. Toto rozhodnutí je způsobeno ve většině případů pasivní spoluprací, kdy během zkušební lhůty nebyly navázány řádné kontakty, ani vytvořeny podmínky pro oboustrannou spolupráci. Důvodem mohou být také změny v politickém prostředí, které nepodporují užší spolupráci mezi městy.¹⁸

3.7. Financování partnerství měst

Touto problematikou se zabývá Komise pro partnerská města a evropské záležitosti, kterou zřídila Rada města Plzně v roce 2003. Mezi její hlavní úkoly patří, prostřednictvím dotací, finanční podpora aktivit spojených s partnerskými městy Plzně a také aktivit, do kterých jsou zapojeny další evropské země.

¹⁷ ŠVÁBKOVÁ, J. *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy*, str. 6.

¹⁸ ŠVÁBKOVÁ, J. *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy*, str. 6-7.

Proces funguje tak, že nashromážděné žádosti o dotace jsou projednávány třináctičlennou komisí. Jednotlivé žádosti jsou buď doporučeny Radě města Plzně ke schválení a je navrhnutá částka, která má být žadateli odsouhlasena, nebo není komisí schválení dotace doporučeno. V případech, kdy částka převyšuje 50 000 Kč, dotaci Zastupitelstvo města Plzně schvaluje.

Pro příklad bych ráda uvedla rozpočet Komise pro rok 2013, jenž činil 400 000 korun. Z osmnácti žadatelů o dotace bylo vyhověno čtrnácti a mezi nimi byla rozdělena schválená částka 234 430 korun. Mezi úspěšnými žadateli o dotace byli například Jazz bez hranic, o.s; Církevní gymnázium Plzeň či Galerie města Plzně, o.p.s.¹⁹

3.8. Spřátelená města

Blízká spolupráce je udržována vedle partnerských měst také s městy spřátelenými. Jedná se o spolupráci, jež je rozvíjena během krátkodobých nebo jednorázových společných projektů. Činnost je podložena vzájemnou smlouvou, která nezavazuje k trvalé spolupráci. Spřátelené město může být také takové, se kterým Plzeň zamýšlí uzavření partnerské smlouvy po uplynutí zkušební doby, nebo město, s nímž Plzeň předpokládá pouze užší spolupráci pro konání jednorázových projektů. Příkladem může být současné partnerské město Žilina, které představovalo od roku 2008 po dobu dvou let spřátelené město města Plzně. Činnost spolupráce města Plzně s jejími spřátelenými městy je stejně jako u partnerských měst podporována nejrůznějšími aktivitami a prezentacemi v daném městě.²⁰

¹⁹ MICHÁLKOVÁ, K. *Komise pro partnerská města a evropské záležitosti*. [elektronická pošta]. Message to: michalkovaK@plzen.eu, 15. května 2013, [cit. 1.3.2014]. Osobní komunikace.

²⁰ ŠVÁBKOVÁ, J. *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy*, str. 7.

4 Město Plzeň, Česká republika

4.1. Představení a historie města

Statutární město Plzeň nacházející se v západní části Čech představuje čtvrté největší město v České republice a současně zastává pozici silného průmyslového, obchodního, kulturního a správního centra Plzeňského kraje. Město se rozprostírá na soutoku čtyř řek – Radbuza, Úslava, Úhlava a Mže. V současné době činí počet obyvatel žijících na ploše 125 km² zhruba 167 tisíc. Primátorem města je pan Mgr. Martin Baxa.²¹

Město Nová Plzeň nechal založit český král Václav II. roku 1295. Od samého počátku bylo město situováno v lokalitě mezi Prahou a hranicemi země a leželo tudíž na křižovatce důležitých obchodních cest směřujících z centra Čech do Norimberku a Řezna. Díky své poloze se Plzeň rychle rozvíjela a ve 14. století byla třetím největším městem v zemi. Ve druhé polovině 15. a v 16. století zažila Plzeň velký stavební rozmach, avšak bohužel i několik požárů, které změnilly podobu všech domů na náměstí. Budova radnice byla první budovou, která byla postavena v renesančním slohu. V té době také v Plzni a jejím okolí žilo mnoho italských stavitelů jako např. Giovanni de Statia. Jejich příchod do města byl mimo jiné způsoben tím, že Plzeň, ačkoliv byla katolická, nekladla žádné podmínky pro přijetí do města.

V Plzni se po dobu několika měsíců zdržel také císař Rudolf II. a město se tak na chvíli stalo prakticky hlavním městem země. V listopadu roku 1618 byla Plzeň dobyta stavovským vojskem Arnošta z Mansfeldu a město tak muselo po další dva roky platit vysoké daně a vydržovat stavovskou posádku. Tíživá situace se nezlepšila ani po bitvě na Bílé hoře a město bylo poznamenáno i během třicetileté války. Doba 17. století byla také pro Plzeň ničivá v důsledku několika morových epidemií. Do města přicházeli noví umělci z italského a německého prostředí, kteří se podíleli na barokní výstavbě ve městě i po celém Plzeňsku. Město začalo opět prosperovat na začátku 18. století. Vznikaly nové veřejné stavby, např. nemocnice nebo první plzeňské kamenné divadlo, a kolem první poloviny 19. století i první podniky. Byly také

²¹ *Město Plzeň*. [online]. Magistrát města Plzně, © 2014. [cit. 1.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.plzen.eu/obcan/o-meste/informace-o-meste/kratke-predstaveni/>>.

zbořeny městské hradby a centrum města se propojilo se svými předměstími. Obrovský rozmach byl zaznamenán po vybudování železniční sítě v letech 1861 až 1876. Ve městě byla koncem 19. století zavedena i tramvajová doprava.

Před první světovou válkou dosáhl počet obyvatel Plzně 100 tisíc. Po roce 1938 se město proměnilo v pohraniční a bylo tak zbaveno vlastního přirozeného zázemí. Během druhé světové války byla Plzeň jedním z nejvýznamnějších zbrojařských center a její průmysl byl na konci války důvodem pro nálety a následné bombardování spojeneckým letectvem. Po válce se město velmi těžce vzpamatovávalo a v padesátých letech 20. století se jeho vzhled proměnil díky sídlištní výstavbě. V současné době je Plzeň moderním krajským městem se zachovaným historickým jádrem, které bylo roku 1989 vyhlášeno památkovou rezervací.²²

4.2. Průmysl

Počátky Plzeňského Prazdroje se datují kolem roku 1839, kdy stavitel Martin Stelzer uskutečnil cestu po bavorských městech, aby přivezl informace, jež by přispěly k zvýšení kvality plzeňského piva. Poznal Josefa Grolla, který do Plzně přijel spolu s ním, a roku 1842 byla uvařena první várka piva. Plzeňské pivo našlo svou chuť a byla založena kategorie „pils“. Téhož roku byl založen Měšťanský pivovar Prazdroj, jehož sláva se později rozšířila po celé Evropě. V roce 1898 byla zaregistrována ochranná známka Urquell, a v současné době Plzeňský Prazdroj exportuje své pivo do celého světa.²³

Dalším průmyslovým podnikem, který je pro Plzeň typický, je bývalý koncern Škoda. Škodovy závody vznikly z původní Valdštejnovy strojírny. Závody se postupem času rozšiřovaly a modernizovaly. Na počátku 20. století patřily mezi největší závody Rakouska-Uherska a před koncem první světové války zde pracovalo kolem 30 tisíc zaměstnanců. Po roce 1989 nastalo období, kdy se koncern Škoda transformoval z podoby státního podniku na akciovou společnost. Výrobní sortiment se neustále rozšiřoval a v dnešní době je

²² PODHORSKÝ, M. *Plzeňský kraj*, str. 58-62.

²³ *Dějiny plzeňského pivovaru*. [online]. © 2014. [cit. 4.3.2014] Dostupné z: <<http://www.pilsner-urquell.cz/dejiny-pivovaru.html>>.

společnost rozčleněná do několika samostatných celků (Škoda Power, Škoda Steel, Škoda Transportation) a exportuje do mnoha zemí světa.²⁴

4.3. Vzdělávání

Plzeň je právem nazývána jako studentské město – nachází se zde několik veřejných základních a středních škol. Vyšší vzdělání je reprezentováno Lékařskou fakultou spadající pod Univerzitu Karlovu v Praze, a zejména Západočeskou univerzitou v Plzni. Vznikla 28. 9. 1991 sloučením již existující Vysoké školy strojní a elektrotechnické a Pedagogické fakulty v Plzni. V dnešní době má univerzita devět fakult s více než 60 katedrami umožňující studium téměř 16 tisícům studentům.²⁵

4.4. Kultura

Západočeská metropole dokáže svým občanům i návštěvníkům nabídnout široké spektrum kulturního využití.

Za pozornost jistě stojí historické jádro města, jehož dominantou je katedrála sv. Bartoloměje postavena v gotickém stylu pyšnicí se nejvyšší kostelní věží v celé České republice.

Kulturní zážitky v Plzni nabízí několik divadel. Nejvýznamnějšími jsou zejména Divadlo J. K. Tyla a Divadlo Alfa. Mezi další menší plzeňská divadla patří Divadlo Dialog, Divadlo Pod Lampou či Divadlo Špalíček nebo dětské divadlo Alfa. Dále více než desítku muzeí a prohlídkových objektů zprostředkovává expozice z nejrůznějších oblastí života města. Nachází se zde Západočeské muzeum v Plzni, Pivovarské muzeum, Patton Memorial Pilsen, Muzeum strašidel a Muzeum loutek aj.²⁶

Za zmínku taktéž stojí Plzeňská filharmonie, jež byla městem založena. Jedná se o společnost, která usiluje o šíření a popularizaci klasické hudby.

²⁴ *Historie Škoda Transportation*. [online]. © 2014. [cit. 4.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.skoda.cz/cs/o-spolecnosti/historie/>>.

²⁵ *Západočeská univerzita v Plzni*. [online]. © 2014. [cit. 1.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.zcu.cz/about/index.html>>.

²⁶ *Kultura města Plzně*. [online]. © 2014. [cit. 18.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.plzen.eu/turista/volny-cas/kultura/kultura.aspx>>.

Účastní se jak mnoha koncertů a tradičních akcí v Plzni, tak zahraničních.²⁷

Město Plzeň pořádá každým rokem své tradiční akce. Mezi ty nejznámější patří festival českých filmů *Finále Plzeň*, studentské májové oslavy nazývané *Majáles* nebo *Slavnosti svobody* připomínající osvobození Plzně americkou armádou v roce 1945.²⁸

Z výše uvedeného je patrné, že titul Evropské hlavní město kultury si Plzeň zcela jistě zaslouží, jelikož má svým občanům a návštěvníkům mnoho nabídnout.

4.4.1. Plzeň Evropské hlavní město kultury 2015 (EHMK)

V roce 2015 se Plzeň představí Evropě jako hlavní město kultury. Titul oficiálně získala po schválení Radou ministrů kultury Evropské unie 19. května 2011. Tento projekt je považován za jeden z nejúspěšnějších v rámci Evropské unie také z toho důvodu, že metropole, která pro daný rok získá titul EHMK, je vyhledávaným cílem mnoha turistů.

Titul EHMK se stal významným podnětem ke kulturnímu vývoji a změnám v daném městě. Díky tomuto projektu je vyzdvižováno bohatství, rozmanitost a společné rysy evropské kultury. Plzni je tak přinášena možnost nové kvality života, dlouhodobá vnitřní a vnější proměna a ekonomický rozvoj města a regionu.²⁹

Kandidatura města Plzně byla podpořena jejím velkým potenciálem, který pramení z mnoha tradičních kulturních odvětví, přes velkou tradici loutek, umění až po technologie. Město do programu vstoupilo s myšlenkou pod názvem „*Pilsen, open up!*“, což představuje otevřenost myšlenkám, inovacím a novým žánrům, které se mají přizpůsobit nejen plzeňským obyvatelům, ale také celé Evropě.

Celkový rozpočet projektu činí 420 miliónů korun, kdy se na financování nejvíce podílí město Plzeň, dále Ministerstvo kultury České republiky, Evropská unie a Plzeňský kraj. Paralelně také probíhají jednání ohledně financování

²⁷ *Plzeňská filharmonie*. [online]. © 2014. [cit. 18.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.plzenskafilharmonie.cz/plzenska-filharmonie-p6.html>>.

²⁸ *Tradiční akce města Plzně*. [online]. © 2014. [cit. 18.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.plzen.eu/turista/volny-cas/tradicioni-akce/tradicioni-akce-12.aspx>>.

²⁹ *Evropské hlavní město kultury - Plzeň 2015*. [online]. © 2014. [cit. 13.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.plzen2015.cz/cs/o-projektu/faq>>.

s privátním sektorem.

Mezi hlavní body programu patří samozřejmě slavnostní zahájení, které se uskuteční 17. ledna 2015, dále otevření zrekonstruovaného areálu Světovar a zejména oslavy 70. výročí konce druhé světové války. Během celého roku se pak budou na veřejných místech konat festivaly, výstavy a jiné kulturní akce. Program pro rok 2015 nebude ohraničen koncem, ale novým začátkem kulturního života v Plzni.³⁰

Titulované město Plzeň pro rok 2015 bude podporovat také Český rozhlas, se kterým podepsala nezisková organizace Plzeň 2015 o.p.s. *Deklaraci o spolupráci*. Podpora bude spočívat v propagaci celého kulturního projektu prostřednictvím živého vysílání, která započne již v trvání příprav a bude pokračovat během projektu.³¹

Podporu projektu Plzeň EHMK 2015 vyjádřilo také partnerské město Regensburg. Starosta Regensburgu pan Hans Schaidinger se vyjádřil takto: *„Jako partnerské město máme obzvlášť velkou radost z toho, že Plzeň byla jmenována Evropským hlavním městem kultury 2015. Využijme rok 2015 a čas před ním k tomu, abychom zintenzivnili partnerské vztahy mezi oběma městy! Osobně se na tuto napínavou spolupráci a vzájemné obohacení velmi těším.“*³² Tato skutečnost dokazuje, že spolupráce obou měst nefunguje jen po formální stránce. Aktivní zapojení partnerského města tak symbolizuje silnou a vzájemnou podporu obou měst.

Jako druhé Evropské hlavní město kultury pro rok 2015 bylo vybráno belgické město Mons nacházející se ve Valonsku. S týmem Mons 2015 je v kontaktu tým Plzeň 2015 a v současné době se vyjednávají a připravují více než desítky aktivit. Jedná se například o francouzsko-české představení Král

³⁰ *Evropské hlavní město kultury - Plzeň 2015*. [online]. © 2014. [cit. 13.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.plzen2015.cz/cs/o-projektu/faq>>.

³¹ *Spolupráce Českého Rozhlasu s Plzeň 2015 o.s.p.* [online]. © 2014. [cit. 19.3.2014]. Dostupné z: <http://www.rozhlas.cz/informace/press/_zprava/cesky-rozhlas-podepsal-deklaraci-o-spolupraci-s-projektem-plzen-evropske-hlavni-mesto-kultury-2015--1322165>.

³² *Podpora Plzně jako EHMK 2015*. [online]. © 2014. [cit. 19.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.plzen.eu/obcan/aktuality/z-mesta/regensburg-podporuje-projekt-plzen-evropske-hlavni-mesto-kultury.aspx>>.

Ubu či o spolupráci kulturních center (Světovar, Maison Folie), která si navzájem vymění kulturu svého města a promění se tak v město druhé.³³

³³ *Jiná města kultury 2015*. [online]. © 2014. [cit. 19.3.2014]. Dostupné z: <http://www.plzen2015.cz/sites/default/files/cz_noviny_vyskladane_pro_web_big_0.pdf>.

5 Partnerské město Liège, Belgie

5.1. Představení a historie města

Liège (česky Lutych) je hlavním městem stejnojmenné provincie Liège ve východní části Belgie. Nachází se v blízkosti hranic s Nizozemím a Německem. Liège představuje hlavním ekonomické a kulturní centrum Valonska. Dějiny města sahají až do dob kolem roku 705, kdy byl ve městě zavražděn maastrichtský biskup sv. Lambert. Jeho nástupce sv. Hubert přemístil se souhlasem papeže sídlo biskupství z Maastrichtu právě do Liège. Po bitvě u Waterloo roku 1815 se město stalo součástí Spojeného království nizozemského. Od roku 1830, po belgické revoluci, se stalo město částí Belgie.

V dnešní době činí počet obyvatel města zhruba 200 tisíc, širší aglomerace přibližně 600 tisíc obyvatel. Starostou města je od roku 1999 pan Willy Demeyer.³⁴

Město je sídlem jediné státní frankofonní univerzity v Belgii, která byla založena roku 1817. Dne 29. března 2007 udělila Univerzita v Liège čestný doktorát Václavu Havlovi za jeho celoživotní úsilí o prosazování spoluodpovědnosti jednotlivce za stav společnosti a světa.³⁵

Ve městě se nachází několik galerií, knihoven a muzeí (Muzeum moderního a současného umění, Muzeum výtvarného umění či muzeum Le Grand Curtius se stálou sbírkou archeologické sbírky). Jednou z výrazných osobností byl zdejší rodák a spisovatel Georges Joseph Christian Simenon, který se stal jedním z nejznámějších frankofonních spisovatelů a který proslul zejména jako autor detektivních příběhů světově známého komisaře Maigreta.³⁶

5.2. Charakter partnerství s Plzní

Přátelské kontakty s městem Plzní přetrvávají již od roku 1945. Za tuto dobu prošel přátelský vztah obou měst řadou změn. I přes dlouholetou pasivitu a značný nezájem ze strany Plzně se Liège vazeb vytvořených belgickými

³⁴ *Partnerské město Liège.* [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/o-meste/partnerska-mesta/chap_29373/partnerska-mesta-2.aspx>.

³⁵ *Vzpomínky belgických veteránů, účastníků osvobození Plzně v roce 1945*, str. 51.

³⁶ *The culture of Liège.* [online]. © 2014 [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.liege.be/culture>>.

veterány podílejících se na osvobození Plzně v roce 1945 nevzdalo. Náklonnost belgického města je každoročně dokazována prostřednictvím členů 17. střeleckého pluku, kteří pravidelně navštěvují město v rámci *Slavností svobody*. Jako projev úcty byla členy Pluku založena literární soutěž *Cena Jana Palacha*, o jejímž charakteru a průběhu bude řeč v následující kapitole věnující se historii vztahů mezi oběma městy.

Město Plzeň a město Liège mají za sebou již dlouhou historii přátelství, které nebylo zpřetrháno ani v době totalitního režimu, jenž nebyl vazbám s belgickým Liège příliš nakloněn. Po změně politického systému v roce 1989 to byli opět belgičtí veteráni, kteří, jako již před mnoha lety, přinesli nové podněty a kontakty k obnově a rozvoji další spolupráce.

Obě města nacházejí podobné zájmy, které vyplývají z kulturní a historické bohatosti.³⁷

Velký potenciál mají vztahy také v návaznosti na Plzeň jako Evropské město kultury 2015, neboť tento rok se ponese právě v duchu česko-belgické spolupráce, kdy druhým městem kultury v tomtéž roce je belgický Mons, město nedaleko Bruselu.³⁸

5.3. Historie vztahů

Oficiálně bylo partnerství mezi městy uzavřeno 2. července 1965, kdy byl v Plzni podepsán protokol o družbě mezi městy. K podpisu došlo během návštěvy primátora města Liège pana Mauricea Destanayho a finančního rady města pana Alberta Hanqueta. Na druhé straně podepsal smlouvu za město Plzeň tehdejší předseda Národního výboru pan Gustav Rada. Slavnostní rámeček tomuto aktu dala účast československých zástupců na oslavách dvacátého výročí založení Bratrstva 17. střeleckého praporu konajících se 9. října v Liège. V rámci oslav předali českoslovenští zástupci bývalým příslušníkům praporu odznaky a diplom města Plzně.

Nutno říci, že od podpisu protokolu o družbě mezi městy v roce 1965

³⁷ ŠVÁBKOVÁ, J. *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy*, str. 11.

³⁸ *Jiná města kultury*. [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.plzen2015.cz/cs/o-projektu/jina-mesta-kultury>>.

nejsou až do roku 1989 známy žádné společné aktivity, projekty ani kontakty mezi oběma městy. Vzájemné vztahy byly obnoveny až v roce 1990, u příležitosti založení již zmíněné *Ceny Jana Palacha* – literární soutěž pro frankofonní studenty plzeňských středních škol, kterou se souhlasem tehdejšího primátora pana Ing. Stanislava Loukoty založilo Bratrstvo 17. střeleckého praporu.³⁹

Literární soutěž se konala každé dva roky. Nejprve se vyhlásilo první výběrové kolo soutěže v Plzni, poté probíhalo kolo druhé, které si vzala na starosti výběrová komise Asociace v Bruselu, jež následně jmenovala laureáta. Slavnostní předávání probíhalo vždy v Plzni a cenu předával představitel Asociace za přítomnosti kandidátů a představitelů města Plzně. Cena zahrnovala zpáteční letenku z Prahy do Bruselu a dvoutýdenní pobyt v rodinách veteránů 17. střeleckého praporu. Rodiny dále pro laureáty zajišťovaly i kulturní a turistické výlety, aby laureátům ukázaly nejrůznější tváře Belgie.

V současné době je však *Cena Jana Palacha* zaštitěna Magistrátem města Plzně z důvodu již pokročilého věku původních zakladatelů. Soutěž nadále probíhá stejným způsobem, kdy student píše úvahu na dané téma. Byly ale částečně změněny podmínky soutěže a odměna pro vítěze. *Cena Jana Palacha* se bude konat každé dva roky během Slavností svobody v Plzni, kdy město Plzeň zajistí organizaci soutěže. Odměnou bude věcná cena, certifikát a týdenní stáž ve městě Liège, jež bude belgickým městem zařízena. Stáž bude probíhat na městském úřadě nebo jiné městské instituci, kde bude mít student možnost využít francouzský jazyk a načerpat nové zkušenosti. Dále přetrvává možnost, že členové Bratrstva budou moci zajistit pro vítěze turistický program. Ubytování a polopenze bude zaštitěna městem Plzní pouze v případě, že město Liège zajistí průvodce, jenž by vítěze po celou dobu pobytu doprovázel. Obě města trvají na tom, aby vítěz soutěže byl plnoletý.⁴⁰

Projev přátelství mezi městy charakterizovalo také uzavření partnerství mezi farnostmi sv. Bartoloměje v Liège a farnostmi sv. Bartoloměje v Plzni. Prvotní

³⁹ *Vzpomínky belgických veteránů*, str. 52-54.

⁴⁰ Téma: *Literární soutěž – Cena Jana Palacha*. Interview s Mgr. Kateřinou MICHÁLKOVOU, pracovnící oddělení protokolu Kanceláře primátora města Plzně. Plzeň, 20.3.2014.

myšlenka uzavření partnerství mezi farnostmi se zrodila u příležitosti oslav *Slavností svobody* v roce 2005. Belgický farář Achille Fortemps poslal dopis plzeňskému monseigneurovi Emilovi Soukupovi, v němž se zmiňoval o nabídce ohledně spolupráce mezi farnostmi. Po nějaké době dopisování, kdy byly dohodnuty zásady spolupráce, následovaly návštěvy a setkání jak belgické delegace v Plzni, tak české delegace v Liège u příležitostí slavností, výstav a mší. K uzavření partnerství došlo v sobotu 11. listopadu 2006 v katedrále sv. Bartoloměje v Plzni za účasti veteránů, generálního vikáře z Liège Alphonse Borrarse, belgického honorárního konsula Sergee Mantovaniho, plzeňského monseignera Emila Soukupa, primátora města Plzně pana Ing. Pavla Rödla a jiných významných osobností.

U příležitosti tohoto slavnostního aktu věnovala plzeňská farnost katedrále sv. Bartoloměje v Liège sochu sv. Bartoloměje. Uzavření partnerství mezi farnostmi bylo také podporováno myšlenkou pozdějšího rozšíření spolupráce do oblastí školství, charity a sociálních služeb.⁴¹

Liežský farář Achille Fortemps, který přišel s návrhem uzavření partnerství, nečekaně zemřel 20. března 2009. Jeho pohřeb se konal v kostele sv. Bartoloměje v Liège, kterého se účastnil i monseigneur Emil Soukup a na jeho počest pronesl projev, v němž pomyslně poděkoval zemřelému faráři za jeho myšlenku. Poutavé je také jeho pozdější vyjádření, které mluví samo za sebe a vyjadřuje nejen podstatu partnerství farností, ale také obou měst: *„Když jsem se vracel do Plzně, uvědomil jsem si, že je třeba pokračovat ve spolupráci a prohlubovat partnerství. Přál bych si, aby věřící belgické farnosti navštívili Plzeň, aby navštívili místa, kde bojovali jejich vojáci, kteří nám přinesli svobodu. Tehdy některým vojákům připadala Plzeň smutná. Není divu, vždyť mnoho domů bylo v troskách a město ještě nefungovalo tak, jak by bylo třeba. Dnes je Plzeň opravdu krásná a poskytuje mnoho příjemných procházek a zážitků. Přál bych jim, aby se jim u nás líbilo, aby se lidé vzájemně poznávali, jednoduše řečeno, aby se partnerství dále rozvíjelo.“*⁴²

⁴¹ SOUKUP, E. *Partnerství Plzeň – Liège*. [elektronická pošta]. Message to: esoukup@volny.cz, 19. února 2014, [cit. 19.2.2014]. Osobní komunikace.

⁴² *Vzpomínky belgických veteránů*, str. 61.

Dá se říci, že byla naplněna myšlenka rozšíření spolupráce i do oblasti sociálních služeb a charit. V roce 2007 se zdravé i postižené děti ze sdružení Sport Relax Handicap účastnily cesty do belgického partnerského města za účelem projektu *Hudba překonává bariéry*. Proběhlo pěvecké vystoupení dětského sboru Duhové děti fungujícího v rámci sdružení. Záštitu nad tímto projektem převzal právě plzeňský monseigneur Emil Soukup, který se cesty také účastnil.⁴³

Další pěvecké vystoupení probíhající ve městě Liège se konalo ve dnech 29. září – 1. října 2012. Plzeňský dětský sbor se zúčastnil 6. ročníku festivalu *Voix sur Meuse*, který se za krátkou dobu stal jednou z významných událostí města Liège.⁴⁴

Zástupci města Liège a také váleční veteráni se skoro každý rokem účastní již tradičních akcí města Plzně. Mezi ty nejvýznamnější patří *Slavnosti svobody* a také festival *Bonjour Plzeň!*. Frankofonní festival navštívili v průběhu několika posledních let také belgičtí umělci jako například fotograf Jim Sumkay, šansoniér Erno nebo soubor loutkového divadla města Liège.⁴⁵

5.4. Shrnutí

Partnerství měst Plzeň a Liège má hluboké historické kořeny a tradici, jež vydržely několik desítek let v době, která partnerství mezi těmito městy příliš nepřála. Partnerská spolupráce je v současné době promítnuta zejména do kulturní oblasti, ale také do oblasti církevní, kdy obě farnosti nesoucí stejné jméno spolu také uzavřely partnerství.

⁴³ SANALLA, M. Děti překonávaly bariéry v Liege. *Mladá fronta Dnes*. 2007, roč. 18, č. 64 (16.3.2007). Příloha Plzeňský Kraj, s. C/2.

⁴⁴ HLOBIL, J. Plzeňský dětský sbor v Liège. *Plzeňský deník*. Plzeň, roč. 21, č. 245 (19.10.2012), s. 10.

⁴⁵ MICHÁLKOVÁ, K. *Souhrn spolupráce s partnerskými městy v letech 2007-2012*. [elektronická pošta]. Message to: michalkovaK@plzen.eu, 15. května 2013, [cit. po celý čas psaní diplomové práce]. Osobní komunikace.

6 Partnerské město Limoges, Francie

6.1. Představení a historie města

Limoges se nachází ve středozápadní části Francie a je sídlem prefektury departementu Haute Vienne v regionu Limousin. Leží na řece Vienne asi 400 kilometrů od hlavního města Paříže. Město bylo založeno Římany v posledním desetiletí před naším letopočtem, avšak největší rozvoj zaznamenalo ve 12. století, kdy se stalo náboženským, intelektuálním a kulturním centrem zejména díky biskupství, které zde bylo založeno. Po objevu kaolínu v roce 1768 se začala rozvíjet výroba keramiky a mozaiky, což pro město znamenalo velký zisk a rozvoj. Dnes ve městě žije okolo 142 tisíc obyvatel, kteří jsou nazýváni Limougeauds. Starostou města je pan Alain Rodet.⁴⁶

Ve městě se nachází limožská univerzita, jež představuje jednu z nejmladších, ale také z nejuznávanějších univerzit ve Francii. Kulturní instituce jsou v Limoges zastoupeny frankofonní multimediální knihovnou, konzervatoří, muzei, operou či kulturními středisky. V roce 2008 se město Limoges připojilo k mezinárodní spolupráci 139 měst a bylo oceněno jako „*Město umění a historie*“. Jedná se o prestižní titul, který udělilo francouzské Ministerstvo kultury a komunikace sloužící k podpoře kulturního dědictví celého regionu.

Tradičními akcemi města je například karneval, jehož průvodu se každoročně účastní až 75 tisíc obyvatel či státní svátek *Den Bastily*, který připadá na 13. července.⁴⁷

6.2. Charakter partnerství s Plzní

S městem Limoges rozvinuly úspěšné aktivity např. Církevní gymnázium v Plzni i Západočeská univerzita v Plzni. Ze strany francouzského města je také projevován zájem o plzeňský a český folklor. Limoges pořádal festival české

⁴⁶ *History of Limoges*. [online]. © 2014 [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.ville-limoges.fr/index.php/en/discover-limoges/art-and-history-city/portrait-of-a-city/the-city-through-the-centuries>>.

⁴⁷ *The culture of Limoges*. [online]. © 2014 [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.ville-limoges.fr/index.php/en/culture/>>.

a plzeňské kultury s názvem *České dny v Limoges*, během kterých měla Plzeň možnost nabídnout obyvatelům Limoges svoji kulturu, tradice a gastronomii.

Obě města mají mnoho společných zájmů a aktivit, které jsou podporovány vedením obou měst. Dlouhodobá spolupráce vytvořila vazby, jež slouží pro pevný základ ohledně rozvíjení vztahů nejen mezi městy, ale i mezi Českou republikou a Francií. Vztahy jsou sledovány Velvyslanectvím Francie v ČR, jež partnerství mezi Plzní a Limoges plně podporuje.⁴⁸

6.3. Historie vztahů

Za dobu partnerství měst se vytvořily pevné osobní i pracovní vazby nejen na úrovni oficiálních vztahů, ale také v kulturním či edukativním směru. První kontakty obou měst vznikly za druhé světové války a přerostly v pravidelné styky měst. *Smlouva o partnerské spolupráci* mezi Plzní a Limoges byla podepsána již v roce 1966, avšak k jejímu obnovení došlo opět po jedenadvaceti letech dne 11. června 1987. V dubnu 1999 byla primátorem Plzně panem Ing. Jiřím Šnebergerem a starostou Limoges panem Alainem Rodetem podepsána *Dohoda o rozvoji vztahů a vzájemné spolupráci* mezi městy Plzeň a Limoges. Obě města tím sledovala záměr, jak nejvíce osamostatnit jednotlivé organizace vstupující do spolupráce (Západočeská univerzita v Plzni, Knihovna města Plzně).⁴⁹

Poté téhož roku, jako jeden z prvních projevů spolupráce mezi městy, proběhlo předání francouzské dvacetí osmisvazkové Encyklopedie Universalis Knihovně města Plzně. Encyklopedii převzala ředitelka knihovny PhDr. Dagmar Svatková od členky rady města Limoges paní Monique Boulestin. Tento počín lze považovat z kulturního hlediska za velmi významný.⁵⁰

Spolupráce obou měst se také promítla do spolupráce knihoven obou měst, konkrétně Knihovny města Plzně a Frankofonní multimediální knihovny

⁴⁸ ŠVÁBKOVÁ, J. *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy*, str. 11-12.

⁴⁹ HERNANDEZOVÁ, S. Partnerské kontakty Plzně s Francií jsou letité. *Právo*. 2000, roč. 10 (15.03.2000), s. 14.

⁵⁰ ŽÁKOVÁ, R. Dar města Limoges. *Radniční listy*. Plzeň, 1999, roč. 4, č. 3, (1.6.1999), s. 7.

francouzského města Limoges. Přínos těchto vztahů je zřejmý v rámci rozšíření knižní nabídky.⁵¹

Projevy partnerské spolupráce se daly pozorovat i na projektech, do kterých se zapojilo Církevní gymnázium. Za podpory města Plzně se gymnázium účastnilo od roku 2004 společného projektu s College Pierre de Ronsard z Limoges. Obě instituce se zapojily do vytváření ekologického projektu pro studenty svých škol a mohly jim tak poskytnout možnosti rozšíření výuky v této oblasti. Přínosem společné práce mohly být i vzájemné výměnné pobyty studentů, kteří si ve francouzském jazyce mohli předávat nové vědomosti i nabyté zkušenosti. Konání výměnných pobytů bylo naplánované každé dva roky.

Pobyty byly zaměřeny zejména ekologicky, kdy studenti navštívili čističky odpadních vod, skládky odpadu, poznali chod zemědělských farem, zjistili, jak probíhá třídění odpadu ve Francii apod. Ještě před návštěvou pracovali studenti obou středních škol během roku na nějakém ekologickém projektu, který později během výměny odprezentovali. Později se však ukázalo, že ekologické téma společných prací nebylo dostatečně naplňováno a projekty začaly být orientovány na ostatní témata jako například soužití s menšinami či kulturní dědictví. Způsob práce ale zůstal stejný, žáci si na dané téma připravili vystoupení a prezentace, které předvedli.

Poslední výměna žáků proběhla ve školním roce 2011/2012. Nutno podotknout, že pobyty neprobíhaly každým rokem z finančních a personálních důvodů zejména ze strany školy v Limoges, která má problémy s dodržováním dvouletých termínů. Teoreticky by měla další výměna proběhnout ve školním roce 2014/2015, vše je ale ještě ve fázi jednání.⁵²

Také plzeňská konzervatoř se aktivně podílí na partnerství měst Plzeň a Limoges. Je uskutečňován několikaletý výměnný program s partnerskou konzervatoří v Limoges. Například v roce 2011 proběhla vzájemná výměna

⁵¹ Spolupráce knihoven chce sloužit čtenářům. *Mladá fronta Dnes*. Praha, 2000, roč. 11 (19.04.2000), Příloha Západní Čechy, s. 3.

⁵² SMEJKALOVÁ, A. *Partnerství Církevního gymnázia v Plzni s College Ronsard v Limoges*. [elektronická pošta]. Message to: Alena.Smejkalova@cg-plzen.cz, 19. února 2014, [cit. 19.2.2014]. Osobní komunikace..

pedagogů na obou konzervatořích. Projevy spolupráce jsou také charakterizovány zejména hudebními koncerty, které se pořádají jak v Plzni, tak v Limoges. V prosinci loňského roku se v Limoges konal už šestý ročník koncertu nazvaného „*Concert des cités unies*“ („*Koncert partnerských měst*“). Byl vytvořen mezinárodní orchestr složený ze zástupců partnerských měst Limoges (Plzeň; Fürth, Německo; Charlotte, USA; Grodno, Bělorusko; Seto, Japonsko). Na koncertu zazněla hudební díla od různých významných hudebních skladatelů, jako např. Antonína Dvořáka, Bedřicha Smetany, Leonarda Bernsteina aj. Již tradičně se na koncertu také představili absolventi plzeňské konzervatoře.⁵³

V roce 2007 byly uskutečněny v Centre Hospitalier Esquirol v Limoges pracovní návštěvy zaměstnanců Fakultní nemocnice Plzeň – Lochotín na téma Problematika alkoholismu. Pro posílení vztahů byli na oplátku přijati zástupci Centre Hospitalier Esquirol v Plzni.

Rok 2008 byl také ve znamení kulturních akcí, jako například vystoupení hudební skupiny z Limoges Lentement Mademoiselle v Zach's Pub Plzeň, jazzový festival v Limoges s účastí Jazz Quintetu Plzeň či historický víkend v Plzni.

O rok později navštívil francouzský dětský sbor Plzeň, který spolupracoval v oblasti sborové práce a tvorby se sdružením Plzeňského dětského sboru a Konzervatoře Plzeň. V návaznosti na to Plzeňský dětský sbor uspořádal koncertní turné v Limoges.

V roce 2010 proběhlo oficiální setkání pana J. E. Pierra Lévyho, velvyslance Francie, a pana Mgr. Martina Baxy, primátora města Plzně za účelem navázání osobních kontaktů a projednání nových možností partnerské spolupráce mezi městy. Dále se ve dnech 1. – 3. listopadu uskutečnila návštěva delegace z města Limoges se zástupci jedenácti plzeňských škol. Cílem byla snaha o navázání kooperace mezi francouzskými a českými základními a středními školami.

V roce 2011 se v Limoges tradičně konaly *České dny*, během kterých

⁵³ *Konzervatoř Plzeň*. [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<https://www.facebook.com/konzervatorplzen>>.

byla prezentována česká kultura, gastronomie a umění. Slavnostního zahájení se účastnil primátor města Plzně spolu s velvyslankyní České republiky ve Francii, starostou a dalších zástupců Limoges.

V tomtéž roce také vyvrcholil společný projekt plzeňské a limožské filharmonie s názvem „Projekt Plzeň-Limoges-vokální hudba (2009-2011)“. Cílem bylo vést mladou generaci ke hlubšímu chápání francouzské a české hudby, dále postupně poznávat nejvýznamnější skladatele a jejich vokální díla a aktivně zvládat a interpretovat vokální skladby v originálním jazyce.⁵⁴

Jak již bylo řečeno, partnerství s Limoges přináší užitek také pro francouzské a české studenty díky výměnným pobytům a návštěvám. V roce 2011 navštívili v rámci úmluvy s katedrou ruštiny a francouzštiny FPE studenti z IUFM (Institut Universitaire de Formation des Maistres) město Plzeň. Pobyt měl význam zejména kvůli poznání českého prostředí a fungování českého školského systému.⁵⁵

S francouzským městem Limoges byly a jsou navazovány kontakty také prostřednictvím Francouzské aliance v Plzni (Alliance française de Plzeň). Jedná se o neziskovou organizaci, jež zprostředkovává frankofonní kulturu. Jedním z nejvýraznějších projektů je každoročně pořádaný frankofonní festival *Bonjour Plzeň!*, ve kterém se také kromě francouzského Limoges projevuje spolupráce s partnerským městem Liège.⁵⁶

Pro festival je typický náhled do francouzské kultury, kterou mohou návštěvníci festivalu zažít nejen prostřednictvím výstav, promítáním filmů, workshopů, přednášek, ale také ochutnávek francouzské kuchyně a francouzských vín. Jednotlivé ročníky mají společné jmenovatele, co se týče typů všech akcí, avšak liší se od sebe svou různorodostí. Dá se říci, že každý

⁵⁴ MICHÁLKOVÁ, K. Souhrn spolupráce s partnerskými městy v letech 2007-2012. [elektronická pošta]. Message to: michalkovaK@plzen.eu, 15. května 2013, [cit. po celý čas psaní diplomové práce]. Osobní komunikace.

⁵⁵ NOVÁKOVÁ, S. Návštěva z Francie. *Univerzitní noviny*. Plzeň, 2001. č. 48 (1.3.2001), s. 7.

⁵⁶ MICHÁLKOVÁ, K. *Souhrn spolupráce s partnerskými městy v letech 2007-2012*. [elektronická pošta]. Message to: michalkovaK@plzen.eu, 15. května 2013, [cit. po celý čas psaní diplomové práce]. Osobní komunikace.

festival přináší nové zážitky a poznání.⁵⁷

Pro rok 2012 se konal již dvacátý ročník tohoto frankofonního festivalu, jehož slavnostního zakončení se účastnil nově zvolený první rada Velvyslanectví Francie v České republice pan Laurent Toulouse.⁵⁸ Festival představil celkem dvacet sedm kulturních akcí, tři koncerty, tři přednášky a ojedinělé představení *Nového cirkusu* na počest kulatého výročí festivalu. V roce 2013 se v rámci festivalu konala výstava obrazů, veřejné předčítání a jiné zajímavé akce.⁵⁹

Oblast zájmu Francouzské aliance je také soustředěna gastronomickým směrem, kdy svým zájemcům o francouzské prostředí představuje nejen prostřednictvím festivalu *Bonjour Plzeň!* zážitky typických francouzských produktů a to nejen z okolí města Limoges. Aliance po celý rok pořádá ochutnávky francouzských specialit také formou typické francouzské snídaně či palačinkového večera aj.

Pro rok 2015, kdy se Plzeň stane Evropských hlavním městem kultury, jsou připravovány projekty, díky kterým se spolupráce mezi Plzní a Limoges nejen také prostřednictvím Francouzské aliance rozšíří.⁶⁰

6.4. Shrnutí

Města Plzeň a Limoges své partnerství za dobu spolupráce založily na vzájemném kulturním obohacování a také na předávání zkušeností například prostřednictvím nejrůznějších výměn svým mladým obyvatelům v oblasti školství. Francouzské vztahy jsou také podporovány každoročním konáním již tradičních národních festivalů v obou partnerských městech.

⁵⁷ *Festival Bonjour Plzeň!*. [online]. © 2014. [cit. 10.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.alliancefrancaise.cz/plzen/-Bonjour-Plzen-.html>>.

⁵⁸ MICHÁLKOVÁ, K. *Souhrn spolupráce s partnerskými městy v letech 2007-2012*. [elektronická pošta]. Message to: michalkovaK@plzen.eu, 15. května 2013, [cit. po celý čas psaní diplomové práce]. Osobní komunikace.

⁵⁹ *Festival Bonjour Plzeň!*. [online]. © 2014. [cit. 10.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.alliancefrancaise.cz/plzen/-Bonjour-Plzen-.html>>.

⁶⁰ Téma: *Spolupráce Francouzské aliance s partnerskými městy Limoges a Liège*. Interview s Amandine SALMON, ředitelkou Francouzské aliance v Plzni. Plzeň, 10.3.2014.

7 Partnerské město Regensburg, Německo

7.1. Představení a historie města

Regensburg (česky Řezno) je jedním z nejstarších měst Německa. Leží na nejsevernějším ohybu řeky Dunaj, má postavení městského okresu a zároveň je správním střediskem bavorského vládního obvodu Horní Falc a zemského okresu Řezno. Před vyhlášením pražského biskupství se zde nacházelo centrum diecéze, do které spadaly také České země. Již 500 let před n. l. se na území dnešního Regensburgu nacházelo keltské osídlení a na počátku našeho letopočtu zde ležel římský legionářský tábor *Castra Regina*. Od roku 530 do poloviny 13. století byl Regensburg hlavním městem Bavorska. V tomto období se začal stavět kamenný mostu přes řeku Dunaj, jenž otevřel významnou obchodní stezku mezi severní Evropou a Benátkami, což pro město znamenalo rozkvět. Významným mezníkem se pro město Regensburg stal také rok 2006, kdy bylo historické centrum města zapsáno na seznam Světového kulturního dědictví UNESCO.

V současnosti je Regensburg čtvrtým největším městem v Bavorsku s počtem obyvatel okolo 131 tisíc. Starostou města je pan Hans Schaidinger.⁶¹

Ve městě se nachází prestižní regensburská univerzita, která čítá kromě německých studentů také mnoho zahraničních. K dispozici je také mnoho muzeí, divadel a galerií. Dnešní Regensburg je prosperující město, které je zároveň atraktivní pro turisty z důvodu nabídky nejen zajímavých tradičních kulturních akcí, jako například Bavorský jazz víkend, Pop-kulturní festival nebo Dny studentského divadla.⁶²

7.2. Charakter partnerství s Plzní

Z důvodu podobné organizace a fungování obou městských úřadů se nabízí možnost pro přímou spolupráci, konzultace a stáže zaměstnanců obou úřadů. Zároveň byly navázány vztahy mezi školami na základě snadné dostupnosti a jazykové vybavenosti, což se jeví jako přínosné pro různé projekty a akce. Obě města jsou také hlavními městy svých regionů – Plzeňský

⁶¹ *Partnerské město Regensburg*. [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.plzen.eu/obcan/o-meste/partnerska-mesta/partnerska-mesta-2.aspx>>.

⁶² *Die Kultur der Stadt Regensburg*. [online]. © 2014 [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.regensburg.de/kultur>>.

kraj a Horní Falc. Tato skutečnost dala vzniknout partnerské spolupráci i na úrovni regionů, jelikož spolu oba sousedí.

Vzájemné propojení obou měst není závislé jen na aktivitách spolků a organizací. Přímé vlakové spojení z Plzně do Regensburgu umožňuje snadnou dostupnost a z hlediska sportovního je mezi městy také vybudovaná cyklotrasa.⁶³

7.3. Historie vztahů

Partnerství mezi městy bylo započato 25. září 1993, kdy *Smlouvu o partnerství* podepsal tehdejší primátor Plzně Prof. MUDr. Zdeněk Mraček a starostka Regensburgu paní Christa Meier. Od té doby se potvrdil přínos vzájemné polohy obou měst a jejich podobností. Význam má i fakt, že před dvanácti sty lety poskytlo biskupství v Regensburgu základy pro christianizaci Českých zemí a zasloužil se o založení biskupství v Praze.⁶⁴

Partnerská spolupráce měst sloužila také jako podnět k založení střediska Tandem. Jedná se o koordinační centrum česko-německých výměn mládeže na poli měst Plzeň – Regensburg, které bylo založeno roku 1997 jako organizační součást Západočeské univerzity v Plzni. Mezi aktivity Tandemu zejména patří například poradenství v oblasti výměn mládeže, finanční podpora česko-německé spolupráce při práci s dětmi a mládeže či vzdělávání odborných pracovníků. V rámci partnerství se centrum Tandem několikrát zapojilo prostřednictvím kulturních akcí při oslavách výročí partnerství měst. Nutno říci, že na úrovni partnerství město Plzeň finančně podporuje česko-německé výměny dětí do 15 let.⁶⁵

Od dubna 2012 Centrum Tandem organizuje projekt s názvem „*Zažij Plzeň – Erlebe Pilsen*“, který se zaměřuje na prohlídky českých, německých, ale i česko-německých skupin, jež navštíví západočeskou metropoli. Úkolem

⁶³ ŠVÁBKOVÁ, J. *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy*, str. 12.

⁶⁴ *Partnerské město Regensburg*. [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.plzen.eu/obcan/o-meste/partnerska-mesta/partnerska-mesta-2.aspx>>.

⁶⁵ Téma: *Koordinační centrum Tandem a spolupráce měst Plzně a Regensburgu*. Interview s Janem LONTSCHAREM, ředitelem Tandemu. Plzeň, 11.3.2014.

projektu je nabídnout netradiční program kulturního a jazykového charakteru, a také možnost poznat město Plzeň z pohledu mladých lidí.⁶⁶

V souvislosti s projektem Evropské hlavní město kultury 2015 jsou centrem Tandem připravovány dvě akce. Jedná se o interkulturní prohlídky města Plzně, které si berou na starost průvodci z centra a současně na jaře letošního roku budou pořádány bavorské dny, které představí typickou kulturu německého kraje.⁶⁷

V roce 2012, již podruhé, Centrum Tandem také společně s podporou Česko-německého fondu budoucnosti podporoval odbornou praxi studentů z partnerského Vzdělávacího centra Matthäus Rüntinger v Regensburgu v několika plzeňských firmách a institucích (DHL Express s.r.o.; MOL Logistics s.r.o.; AVE sběrné suroviny a.s.; Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, oddělení Rakouské a Německé knihovny). Cílem tohoto projektu bylo načerpání nových nejen pracovních zkušeností a zážitků.⁶⁸

Již od roku 1991 tvoří regensburské vzdělávací centrum partnerství s Obchodní akademií v Plzni, což charakterizují nejen týdenní výměnné pobyty studentů. Ve školním roce 2013/2014 studenti pracují na společném projektu ohledně tematiky „*Sport v Plzni a Regensburgu*“. Projekt je také podporován Komisí Rady města Plzně pro partnerská města a evropské záležitosti.⁶⁹

V roce 2007 se v rámci partnerství měst konaly akce nejrůznějšího druhu. Příkladem je například hudební festival pod názvem „*Musica Festiva*“ v Regensburgu, jehož se účastnily soubory z plzeňské Konzervatoře a ze základní umělecké školy Bedřicha Smetany v Plzni.

Městu Regensburgu byl téhož roku udělen titul „*Světové kulturní dědictví UNESCO*“. Při této události byli také přítomní zástupci města Plzně.

V roce 2008 se v rámci partnerství obou měst uskutečnilo množství

⁶⁶ *Projekt Zažij Plzeň!* [online]. © 2014. [cit. 11.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.zazijplzen.eu/o-nas>>.

⁶⁷ Téma: *Koordináční centrum Tandem a spolupráce měst Plzně a Regensburgu*. Interview s Janem LONTSCHAREM, ředitelem Tandemu. Plzeň, 11.3.2014.

⁶⁸ *Partnerství se vzdělávacím centrem v Regensburgu*. [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.oa.pilsedu.cz/predmety/nemecsky-jazyk-partnerstvi-s-regensburgem>>.

⁶⁹ *Partnerství se vzdělávacím centrem v Regensburgu*. [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.oa.pilsedu.cz/o-skole/zapojeni-do-projektu>>.

dalších akcí. Zejména bylo oslavováno patnáctileté výročí spolupráce. V souvislosti s výročím navštívil tehdejší primátor pan Ing. Pavel Rödl město Regensburg za účelem pracovního jednání s primátorem Hansem Schaidingerem. Témata jednání se týkala zejména protipovodňové ochrany a také kulturní oblasti. Mimo jiné se konala jedna z tradičních akcí Plzně v podobě historického víkendu, na němž se podílel i Regensburg.

Rok 2009 byl ve znamení dalších kulturních projektů a návštěv. Kupříkladu se obě města účastnila cyklomaratonu s názvem „*Via Carolina*“, jenž byl pořádán u příležitosti *Dne Evropy* organizací Competition Sport & Eventmarketing. Maraton vedl z Regensburgu do Prahy, kdy Plzeň představovala jednu ze zastávek. Maraton byl zrealizován i v následujících letech.

U příležitosti tradičních slavností *Bürgerfest* navštívila město delegace z Plzně, jež přijala pozvání od starosty Regensburgu. Během této návštěvy proběhla jednání o možnostech další spolupráce, a také možnost uvedení opery Jan Hus ve světové premiéře v Divadle J. K. Tyla.

Další návštěva byla realizována v rámci pracovního jednání, kdy město Regensburg navštívili zástupci města Plzně a Útvaru koordinace evropských projektů za účelem jednání v rámci *Programu přeshraniční spolupráce Svobodný stát Bavorsko – Česká republika 2007-2013*⁷⁰. Díky tomuto programu jsou tudíž například realizovány zkušenostní výměny žáků plzeňských a bavorských středních škol, jmenovitě kupříkladu projekt s názvem „*Řemeslo pro Evropu*“.

Město Plzeň taktéž podporovalo prostřednictvím přispívání na dopravu účastníků a organizační zajištění zájezdu na vánoční trh Christkindlmarkt pro plzeňskou veřejnost. Město Regensburg poskytovalo na své náklady komentované prohlídky pamětihodností v českém jazyce.

V roce 2010 na základě smlouvy o spolupráci mezi Ústavem umění a designu Západočeské univerzity v Plzni a Akademií Regensburg podepsané 6. února 2008, byly uskutečněny výstavy jak studentů ÚUD v Jazz-Clubu Leerer Beutel v Regensburgu, tak regensburských umělců v univerzitní galerii Pod

⁷⁰ „Program se zaměřuje na podporu přeshraniční hospodářské, kulturní a komunální spolupráce, rozvoj cestovního ruchu, podporu vzdělání a sociální integrace, zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu a ochranu životního prostředí.“ Je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Zdroj: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Microsites/CR-Bavorsko/Cil-3-Ceska-republika-Svobodny-stat-Bavorsko-200>>.

schody v Plzni.

Došlo také na propagaci města Regensburg přímo do plzeňských domácností. Společnost Werbergemeinschaft Regensburg rozeslala padesáti tisícům domovů dvaceti osmi stránkovou brožuru *Užijte si Regensburg*. Brožura obsahovala informace o městě, nabídky volnočasových aktivit a nákupů, ale také soutěž o dvoudenní pobyt ve městě. Tento počín zaznamenal velký ohlas u obyvatelů města Plzně.

V roce 2011 došlo na první oficiální setkání primátorů obou měst, pana Ing. Martina Baxy a pana Hanse Schaidingera. Dále byl u příležitosti setkání organizací seniorů v Borském parku zasazen strom přátelství, o rok později byl strom přátelství zasazen také v Regensburgu.⁷¹

Rok 2013 byl ve znamení oslav dvacátého výročí uzavření partnerství mezi oběma městy. Spolupráce se za tu dobu přenesla do mnoha oblastí a partnerství se tak stalo významným, jelikož města navzájem podporovala sbližování a dobré sousedské vztahy obou regionů. Partnerství měst se za dobu dvaceti let profilovalo v rámci získávání a udržování kontaktů obyvatel a institucí v Plzni, dále v rámci společných aktivit škol, setkávání mládeže a seniorů či v dobré hospodářské vztahy a pravidelné kontakty obou magistrátů. Oslavy výročí probíhaly v obou městech. V Regensburgu byla například pojmenována ulice jako „*Plzeňská alej*“, dále proběhly výstavy fotografů a také prezentace Plzně jako Evropského hlavního města kultury 2015.⁷²

U příležitosti výročí v katedrále sv. Bartoloměje v Plzni poprvé vystoupil řezenský chrámový sbor Domspatzen, jehož kořeny sahají až do roku 975. Vystoupení se pod záštitou obou primátorů konalo za doprovodu plzeňské filharmonie.⁷³

Loňský rok byl také významný z hlediska dalších akcí, které se udály. Oba primátoři společně navštívili divadelní představení *Tosca* v Divadle J. K. Tyla. Také bylo zahájeno několik společných výstav, například *Bavorská města*

⁷¹ MICHÁLKOVÁ, K. *Souhrn spolupráce s partnerskými městy v letech 2007-2012*. [elektronická pošta]. Message to: michalkovaK@plzen.eu, 15. května 2013, [cit. po celý čas psaní diplomové práce]. Osobní komunikace.

⁷² Plzeň a Regensburg slaví dvě desetiletí úspěšného partnerství. *Radniční listy*. Plzeň, 2013, roč. 18, (7.9.2013), s. 5.

⁷³ *Vystoupení regensburského pěveckého sboru*. [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<https://www.plzen.eu/obcan/aktuality/z-mesta/rezensky-chlapecky-sbor-domspatzen-poprve-vystoupi-v-plzni.aspx>>.

v Plzni – *Město Řezno: 350 let Říšského sněmu* v galerii Evropského domu v Plzni či výstava *Fórum mladé umění Česká republika – Bavorsko 2013* v Galerii města Plzně i v Regensburgu. Mladí tvůrci z několika uměleckých českých i německých škol, kteří na výstavě představovali svá díla, nebyli odkázáni na jediné dané téma i techniku pro tvoření svých uměleckých děl. Výstava byla zároveň součástí projektu *Kultura bez hranic* realizovaným Centrem Bavaria Bohemia a spolufinancován Česko-německým fondem budoucnosti.⁷⁴

Partnerství mezi městy je také charakterizováno spoluprací mezi plzeňskou a regensburskou diecézí. V loňském roce se plzeňský biskup František Radkovský zúčastnil slavnostního svěcení nového biskupa partnerské diecéze Prof. Dr. Rudolfa Voderholzera regensburském dómu sv. Petra. Ve své děkonné řeči nový biskup věnoval také pozornost česko-německým vztahům, které i v těch nejtěžších dobách pomáhala udržet právě víra.⁷⁵ Nový řezenský biskup se k biskupovi Františkovi Radkovskému obrátil se slovy: *„Naše spojení má dlouhou osobní historii. To, že jste na mě dnes vložil své ruce, mnou hluboce pohnulo. Cítím se povolán na Vaši stranu, abychom dále společně stavěli mosty, mnoho mostů. Mosty, které nás Evropany spojí. Mosty, které nás sjednotí v modlitbě. Mosty, které otevřou cestu k Ježíši Kristu a jeho radostnému poselství – v Bavorsku jako v Čechách.“*⁷⁶

7.4. Shrnutí

Partnerská spolupráce měst Plzeň a Regensburg je i díky své geografické poloze, kdy se obě města nacházejí v regionech, jež spolu sousedí, na poměrně vysoké úrovni. Města našla „společnou řeč“ zejména oblastech kultury, školství, ale i v oblasti cestovního ruchu, což je pro oba regiony významné. Kontakty byly také navázány mezi českou a německou diecézí.

⁷⁴ *Galerie města Plzně představuje současné umění z Bavorska a Čech.* [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.plzen.eu/obcan/aktuality/z-mesta/galerie-mesta-plzne-predstavuje-soucasne-umeni-z-bavorska-a-cech.aspx>>.

⁷⁵ *Partnerství plzeňské a regensburské diecéze.* [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.bip.cz/biskup-frantisek-radkovsky-byl-spolusvetitelem-nove-biskupa-partnerske-dieceze-regensburg-26-1-2013/>>.

⁷⁶ *Partnerství plzeňské a regensburské diecéze.* [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.bip.cz/biskup-frantisek-radkovsky-byl-spolusvetitelem-nove-biskupa-partnerske-dieceze-regensburg-26-1-2013/>>.

8 Partnerské město Winterthur, Švýcarsko

8.1. Přestavení a historie města

Město Winterthur je menší průmyslové město, ve kterém žije více než 100 tisíc obyvatel. Nachází se v německy hovořícím kantonu Curych v severní části Švýcarska.

Winterthur byl vystavěn a osídlen již kolem roku 1150, ale až v polovině 13. století získal statut města. V roce 1457 bylo město přidruženo k Curychu, avšak o několik století později, v 19. století, se město osamostatnilo a začalo rozvíjet v průmyslové centrum, díky čemuž se začaly budovat banky, podniky a dráhy. Právě podnik Sulzer, založený v roce 1834, se v pozdějších dobách stal jedním z největších zaměstnavatelů. Město se však přeměnilo a nyní je centrem služeb s ekonomickým zázemím.

Ve městě se nachází celkem sedmnáct muzeí, galerie, koncertní sály i divadla. Za zmínku stojí rovněž instalovaná přehlídka technických vynálezů a objevů s názvem Technorama. Město je tvořeno historickým jádrem a moderní částí, další část je pokryta zelení a zemědělskou půdou. Primátorem města je pan Michael Künzle.⁷⁷

8.2. Charakter partnerství s Plzní

Po roce 1989 si město Winterthur začalo v tehdejší Československu hledat partnerské město. Z řady velkých měst byla vybrána Plzeň z důvodu společných rysů. V té době měla obě města velké průmyslové komplexy a tehdejší zástupci měst zastávali společné postoje a názory ohledně formování nové samosprávy. V roce 1991 bylo podepsáno *Prohlášení o společné vůli ke spolupráci* a o tři roky později, v březnu 1994, byla podepsána *Smlouva o partnerství*.

V průběhu dalších let se vyvinula spolupráce mezi odborníky jednotlivých odborů magistrátu, např. v oblasti financování a rozpočtu, školství, v oblasti

⁷⁷ *Partnerské město Winterthur*. [online]. © 2014. [cit. 4.3.2014]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/o-meste/partnerska-mesta/chap_29370/partnerska-mesta-2.aspx>.

sociální práce aj. Aktivní vztahy se nadále rozšířily také na kulturní projekty. Pevné kontakty si město vybudovalo zejména s Divadlem J. K. Tyla v Plzni.⁷⁸

8.3. Historie vztahů

Dá se říci, že partnerská spolupráce s městem Winterthur je poměrně na nízké úrovni. Z toho důvodu jsem v této kapitole bohužel nemohla zmínit více společných aktivit.

Rok po uzavření partnerství proběhla pracovní návštěva dvanácti členné delegace v čele s primátorem města Plzně Zdeňkem Mračkem do Winterthuru. Hovořilo se o kulturních projektech, vztazích, vzájemné výměně výstav či o pobytu žáků.⁷⁹

Podobných pracovních jednání probíhalo v průběhu dalších let nespočet, kdy se projednávalo prohloubení vzájemné spolupráce, která byla ze začátku soustředěna zejména na oblast samosprávy a komunikace s úředníky. Obě města projevila zájem o další oblasti spolupráci, například školství, protidrogová prevence a finančnictví. V důsledku toho byla v Plzni v roce 1999 otevřena pobočka švýcarské pojišťovny, na jejíž otevření byli pozváni představitelé Winterthuru.⁸⁰

Například rok 2003 byl ve znamení kulturního obohacení, kdy se v Galerii Jiřího Trnky na plzeňském náměstí pořádala výstava s názvem „Švýcarský plakát“. Expozice zahrnovala jednak půjčenou kolekci od partnerského města, jež zahrnovala díla regionálních grafiků prezentujících kulturní aktivity města. Druhou část výstavy představila díla švýcarského grafika Ralpha Schreivogela, která byla majetkem Moravské galerie. Výstava tak předvedla jedinečné švýcarské grafické tvůrce.⁸¹

Za dobu několika dalších let se spolupráce stala pasivní. Byly realizovány i některé pracovní návštěvy představitelů obou měst. Například

⁷⁸ *Partnerské město Winterthur.* [online]. © 2014. [cit. 4.3.2014]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/o-meste/partnerska-mesta/chap_29370/partnerska-mesta-2.aspx>.

⁷⁹ HOLUB, P. Chceme být českým Winterthurem : Na napodobování nejbohatší země světa není nic špatného. *Plzeňský deník*. Plzeň, 1995, roč. 4, (20.3.1995), s. 9.

⁸⁰ ŠPALKOVÁ, G. Winterthurští jednali v Plzni. *Plzeňský deník*. Plzeň, 1999, roč. 8 (04.12.1999), s. 14.

⁸¹ HERNANDEZOVÁ, S. Švýcarské plakáty v Trnkovce. *Právo*. 2003, roč. 13 (23.5.2003), s. 10.

v roce 2007 proběhlo jednání ohledně obohacení partnerských vztahů a projednání konkrétních oblastí spolupráce mezi městy.

Aktivněji města spolupracovala v roce 2009, kdy proběhla oslava výročí patnácti let partnerské smlouvy a konala se jednodenní prezentace švýcarské a české kultury a gastronomie na náměstí Republiky v Plzni. V rámci oslav také oficiálně navštívili Plzeň zástupci města Winterthur, kde jednali se zástupci města Plzně o rozvoji další spolupráce mezi městy, především v oblasti Technoramy a Techmánie s možností využití švýcarských fondů. Avšak předpokládaná spolupráce s Technoramou neproběhla z důvodu malých finančních možností obou subjektů. Původní záměr využití švýcarských fondů taktéž nevyšel, jelikož byly upřednostněny jiné projekty a neuskutečnily se plánované konference ohledně této problematiky.⁸²

Již dvě desetiletí je pro spolupráci mezi oběma městy zejména typické pravidelné vystupování souboru plzeňské opery Divadla J. K. Tyla v Theater am Stadtgarten ve Winterthuru. Poprvé se opera představila inscenací Pucciniho Bohémy v roce 1993. I v dalších letech ve Winterthuru uvedla velká díla světového klasického odkazu (W. A. Mozart, H. Purcell, G. Verdi), ale těžiště dovezeného repertoáru vždy spočívalo v české operní tvorbě. Plzeňští tu hráli opery Antonína Dvořáka, Leoše Janáčka a Bohuslava Martinů, nejpočetněji však byla zastoupena díla Bedřicha Smetany: Prodaná nevěsta dokonce již ve dvou inscenacích (1993, 2002), Hubička (2001), Dalibor (2007), Dvě vdovy (2009). Za mimořádně zdařilé vystoupení byla v loňském roce považována opera Bedřicha Smetany Tajemství, jež měla v Theater am Stadtgarten premiéru.⁸³

Poslední březnový víkend letošního roku byl ve znamení návštěvy náměstkyně primátora paní Evy Herinkové a radní pro majetkové záležitosti paní Heleny Matoušové v partnerském městě Winterthur. Obě přijaly pozvání

⁸² MICHÁLKOVÁ, K. *Souhrn spolupráce s partnerskými městy v letech 2007-2012*. [elektronická pošta]. Message to: michalkovaK@plzen.eu, 15. května 2013, [cit. po celý čas psaní diplomové práce]. Osobní komunikace.

⁸³ ICHOVÁ, E. *Spolupráce Divadla J. K. Tyla s Winterthurem*. [elektronická pošta]. Message to: ichova@djkt-plzen.cz, 3. března 2014, [cit. 3.3.2014].

od starosty Winterthuru, aby se zúčastnily oslav 750 let přiznání městských práv. Zároveň byla návštěva využita pracovní, kdy byla zhodnocena dosavadní dvacetiletá spolupráce obou měst a upřesněny oblasti pro následující rozvoj partnerství, jako například zpracování odpadů, klimatická politika, obnovitelné zdroje energie, kultura, školství aj. Ze strany švýcarského města byl také projevem zájem o zkušenosti České republiky s Evropskou unií.⁸⁴

8.4. Shrnutí

Města Plzeň a Winterthur se spojila v polistopadové době, kdy se v Plzni začala formovat nová samospráva. Město Winterthur tak výrazně přispělo při sestavování nové základní struktury samosprávy města Plzně. Společný zájem pak obě města našla v oblastech školství, kultury, sociální práce a pracovních úřadů. Avšak během několika dalších let spolupráce ochabla a v současnosti jsou partnerské vztahy obou měst poněkud pasivního charakteru. Nadále ovšem probíhají jednání ohledně následující budoucí spolupráce.

⁸⁴ *Návštěva Winterthuru.* [online]. © 2014. [cit. 1.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.plzen.eu/obcan/aktuality/z-mesta/zastupci-mesta-navstivili-partnersky-winterthur.aspx>>.

9 Partnerské město Žilina, Slovensko

9.1. Představení a historie města

Město Žilina je samosprávným centrem žilinského kraje na území severozápadního Slovenska. Je jedním z největších slovenských měst republiky čítající více než 85 tisíc obyvatel. V dnešní době je primátorem města pan Ing. Igor Choma.⁸⁵

První zprávy o městě pochází z roku 1208, avšak dnešní město se z původní osady začalo vyvíjet koncem 13. století. Písemná zmínka o Žilině jakožto o městě pochází z roku 1312. Město bylo odjakživa centrem obchodních cest, což mělo vliv na jeho bohatnutí. Rozvoj trval až do 17. století, kdy došlo k oslabení města, avšak po vybudování železnic koncem 19. století, došlo k opětovnému rozkvětu Žiliny v podobě vybudování textilní továrny a dalších závodů, které představovaly pro mnohé občany nové pracovní příležitosti. Od roku 1960 se ve městě nachází i Žilinská univerzita a v současnosti Žilina představuje centrum bohaté na historii, kulturu a bezpochyby zajímavou moderní architekturu.⁸⁶

V Žilině se nachází například Státní komorní orchestr Žilina, Považská galerie umění, soukromé muzeum Dom Lombardini či nejstarší profesionální loutkové divadlo na Slovensku – Loutkové divadlo Žilina. Město má jistě co nabídnout i v oblasti tradičních akcí. Každým rokem se koná třeba *Karneval Slovakia Žilina*, *Festival Staroměstské slavnosti* nebo *Dny evropské kultury*.⁸⁷

9.2. Charakter partnerství s Plzní

Češi a Slováci mají k sobě blízko díky kulturním a zejména historickým kořenům. Oba národy spolu byly spjaty a prošly dlouholetým historickým vývojem. Pozitivum pro spolupráci se Žilinou je dostupná vzdálenost mezi městy a podobné kulturní, politické i historické zázemí. Vztahy nejsou zatíženy

⁸⁵ *Partnerské město Žilina*. [online]. © 2014. [cit. 4.3.2014]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/o-meste/partnerska-mesta/chap_29374/partnerska-mesta-2.aspx>.

⁸⁶ *Představení a historie města*. [online]. © 2014. [cit. 22.2.2014]. Dostupné z: <<http://www.zilina.sk/3/historia/>>.

⁸⁷ *Partnerské město Žilina*. [online]. © 2014. [cit. 4.3.2014]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/o-meste/partnerska-mesta/chap_29374/partnerska-mesta-2.aspx>.

jazykovou bariérou. Spolupráce se zaměřuje na kulturní oblast a vzdělávání, kdy jsou do partnerských aktivit zapojeny i plzeňské základní školy. Partnerská spolupráce je podporována také ze strany slovenských občanů žijících v Plzni.⁸⁸

9.3. Historie vztahů

Regionální pobočka Obce Slováků v Plzni a Slovensko-český klub Plzeň oslovily v roce 2007 město Plzeň s nabídkou navázání partnerství se slovenským městem Žilina, které projevilo zájem o bližší vztahy s Plzní. Po vzájemné dohodě zástupců obou měst byla nejdříve v roce 2008 uzavřena *Dohoda o spolupráci*.

Bylo dohodnuto, že by se spolupráce nejprve nesla v oblasti kultury, ale vedení obou měst zaujala možnost nechat se u nového partnera inspirovat zkušenostmi v oblasti rozvoje města. Dohoda byla stanovena na dobu dvou let, kdy pak mělo dojít k vyhodnocení a rozhodnutí, zda má spolupráce potenciál. Primátor města Žiliny poukázal na fakt, že obě města spojuje například strojírenská výroba.⁸⁹

Po dvou letech navazování kontaktů a sbírání zkušeností byla 20. září 2010 za přítomnosti obou primátorů, pana Ing. Pavla Rödla a pana Ivana Harmana, podepsána *Smlouva o partnerství*. Zájemem obou stran bylo navázat spolupráci v oblasti kultury a umění prostřednictvím výměn. Dále města chtěla vytvářet příležitosti v ekonomické oblasti a poskytovat si vzájemnou podporu i ve sférách vzdělávání, zdravotnictví a životního prostředí.⁹⁰

V roce 2009 se mezi městy uskutečnily pracovní návštěvy zástupců obou měst, během nichž byly vyřizovány možnosti a cíle další spolupráce. Plzeň záhy přijala pozvání se ve městě Žilina prezentovat u příležitosti mezinárodního festivalu *Dny evropské kultury*. Tento každoročně pořádaný festival představuje

⁸⁸ *Partnerské město Žilina*. [online]. © 2014. [cit. 4.3.2014]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/o-meste/partnerska-mesta/chap_29374/partnerska-mesta-2.aspx>.

⁸⁹ Partnerská Žilina si přeje cyklostezky jako má Plzeň. *Mladá fronta Dnes*. 2008, roč. 19 (26.11.2008), Příloha Plzeňský kraj, s. C3.

⁹⁰ Novým partnerem města je Žilina. *Radniční listy*. Plzeň, 2010, roč. 15, č. 4 (25.10.2010), s. 1.

kulturu a umění svých partnerských měst s cílem posílení vzájemné spolupráce. Za město Plzeň se roku 2009 prezentovali Jazz Kvintet Plzeň, Divadlo Alfa, Sdružení Everybády a Odbor prezentace a marketingu Magistrátu města Plzně. V roce 2010 přijalo účast Loutkové divadlo v Boudě Plzeň, o rok později například hudební skupina Jazz Mistake.

Proběhla také prezentace Žiliny na veletrhu cestovního ruchu ITEP 2009, který je od roku 2004 pořádán Plzní a představují se na něm nejrůznější turistické cíle z České republiky i ze zahraničí.

Město Plzeň pořádá od roku 2004 festival *Česko-slovenské dny*. Jedná se o festival prezentující Slovensko, jeho kulturu, tradice, přírodní krásy. Festival se koná pod záštitou velvyslance Slovenské republiky v ČR, ministra kultury ČR, hejtmána Plzeňského kraje a primátorů měst Plzně a Žiliny. Během několika let se ze strany města Žiliny účastnilo mnoho umělců představujících například výrobu fujar, píšťal či ručně vyrobené keramické malované předměty.⁹¹

Spolupráce byla navázána také v oblasti školství, kdy 16. základní škola v Plzni začala spolupracovat se se Základní školou, Gaštanova ulice v Žilině; a 14. základní škola v Plzni se Základní školou, náměstí Mladosti v Žilině.

O rok později se navázání partnerství projevilo v prvním případě uskutečněním návštěvy deseti plzeňských pedagogů v Žilině a na druhé straně reciproční návštěvou pedagogického sboru ze žilinské základní školy v Plzni. V roce 2011 se plzeňští žáci zúčastnili výtvarné soutěže organizované žilinskou základní školou. Děti celoročně zpracovávaly výtvarné práce, které představily Plzeň a Žilinu a které byly v dubnu 2012 vystaveny v mázhausu plzeňské radnice.⁹²

Druhý případ navázání spolupráce základních škol byl charakterizován společným projektem pod názvem „*Our schools connect us*“ („*Naše školy nás spojují*“) vyhlášeném Odborem školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu města Plzně a registrovaném na webovém portálu www.etwinning.net. Cílem

⁹¹ MICHÁLKOVÁ, K. *Souhrn spolupráce s partnerskými městy v letech 2007-2012*. [elektronická pošta]. Message to: michalkovaK@plzen.eu, 15. května 2013, [cit. po celý čas psaní diplomové práce]. Osobní komunikace.

⁹² MICHÁLKOVÁ, K. *Souhrn spolupráce s partnerskými městy v letech 2007-2012*. [elektronická pošta]. Message to: michalkovaK@plzen.eu, 15. května 2013, [cit. po celý čas psaní diplomové práce]. Osobní komunikace.

projektu byla vzájemná prezentace škol českými a slovenskými dětmi z druhého stupně základní školy v anglickém jazyce, vytvoření přátelských vazeb a poznávání zemí. V souvislosti s projektem se v roce 2010 účastnilo dvacet žáků a tři pedagogové ze 14. základní školy v Plzni tematického pobytu v Žilině.⁹³

Projekt pojmenovaný „*Naše školy nás spojují*“ představoval výměnu zkušeností a navazování nových kontaktů především mezi žáky obou základních škol. Důležitou roli hrál v projektu také anglický jazyk, který si všichni žáci v jeho průběhu procvičovali. Celý projekt byl ukončen zhodnocením primátora města Plzně jako úspěšný a vyvrcholil rozhovorem v živém vysílání Českého rozhlasu studia Plzeň.⁹⁴

Začátkem roku 2012 odstartoval nový projekt plzeňské a žilinské školy v rámci aktivity e-Twinning pod názvem „*English Expressions Around Us*“ („*Anglicismy kolem nás*“). Žáci obou škol měli sdílet zkušenosti z pobytu ve Velké Británii a zároveň vyhledávat anglické výrazy ve své zemi, které nakonec měli srovnávat podle toho, do jaké míry v jejich mateřské zemi zdomácněly.⁹⁵

Plán projektu byl naplňován v průběhu loňského roku v Žilině, kdy zhruba dvacet plzeňských žáků spolu s žilinskými vytvářeli neelektronický průvodce anglickými výrazy, s nimiž se člověk setkává v běžném životě. Bylo nafoceno přes dvě stě výrazů, ze kterých se skládal průvodce v přehledné a vizuálně poutavé formě.⁹⁶

V říjnu minulého roku 2013 jsem se v rámci desátého ročníku *Česko-slovenských dnů* v Plzni osobně účastnila konference s tématem „*Co obě města nabízejí, co mohou přinést jedno druhému, kam směřují...*“. Konference se dělila na tři bloky a během ní bylo předneseno několik vystoupení a referátů na různá témata. Byla zaměřena nejen na vzájemnou spolupráci mezi městy, ale také na rozvoj česko-slovenských vztahů a vzájemností v nejrůznějších

⁹³ MICHÁLKOVÁ, K. *Souhrn spolupráce s partnerskými městy v letech 2007-2012*. [elektronická pošta]. Message to: michalkovaK@plzen.eu, 15. května 2013, [cit. po celý čas psaní diplomové práce]. Osobní komunikace.

⁹⁴ *Projekt partnerských základních škol*. [online]. © 2014. [cit. 24.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.14zspplzen.cz/skola/aktuality/nase-skoly-nas-spojuji.aspx>>.

⁹⁵ *Projekt partnerských základních škol*. [online]. © 2014. [cit. 24.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.14zspplzen.cz/skola/aktuality/anglicismy-kolem-nas-2.aspx>>.

⁹⁶ CHLÁDKOVÁ, J. Žáci vytvořili originální anglický slovník. *Plzeňský deník*. Plzeň, 2013, roč. 22, č. 124 (29.05.2013), s. 10.

oblastech.

Úvodního slova se ujal pan Ing. Michal Sochor, předseda Slovensko-českého klubu Plzeň. Hovořil o festivalu *Česko-slovenských dní*, které klub každým rokem pořádá či o oboustranném rozvoji měst v oblasti cestovního ruchu. Jako druhý vystoupil primátor města Žiliny, pan Ing. Igor Choma, který krátce zhodnotil partnerství obou měst od roku 2008 do současnosti, kdy probíhaly vzájemné návštěvy představitelů obou měst. Zmínil se také o důležitosti vzájemné koordinace mezi městy za účelem lepších podmínek. Svým slovem přispěla také paní Doc. MUDr. Milada Emmerová, CSc., senátorka, jež se pohybuje ve vysoké politice od roku 1996. Pan Martin Zrzavecký, náměstek primátora města Plzně, hovořil zejména o hospodářském rozvoji města Plzně (investice do různých projektů města Plzně za uplynulé roky). Dalšími přednášejícími byli například pan Ing. Jiří Bis, senátor, Páter Mgr. Miroslav Martiš, AChLJ., farář římsko-katolické farnosti Plzeň-Bory, pan Mgr. Martin Baxa, primátor města Plzně, pan Bc. Milan Chovanec, hejtman Plzeňského kraje, paní Doc. PaedDr. Ilona Mauritzová, PhD., rektorka Západočeské univerzity v Plzni a další bezesporu významné osobnosti ze Slovenska, z Plzně i z Plzeňského kraje.

9.4. Shrnutí

Češi a Slováci mají k sobě blízko hlavně z důvodů historických a kulturních. Proto není divu, že mezi městy Plzní a Žilinou se za krátkou dobu jejich partnerské spolupráce vytvořily pevné vazby, které nahrávají společnému uskutečňování jednotlivých aktivit. Vztahy nejsou zatíženy ani jazykovou bariérou, tudíž jsou kontakty mezi městy otevřeny také široké veřejnosti, Spolupráce mezi městy je zejména zaměřena na oblasti školství a kultury.

10 Partnerské město Takasaki, Japonsko

Následující kapitoly se jednotlivě týkají partnerských měst Takasaki, Japonsko a města Birmingham, Spojené státy americké. Ačkoliv se nejedná o města nacházející se v evropském prostoru, jejich spolupráce s městem Plzeň si za dobu partnerství stihla vybudovat patřičnou úroveň, která tak přispívá ke vzájemnému kulturnímu porozumění i s ostatními partnerskými městy a napomáhá sbírat zkušenosti při rozvíjení vztahů.

10.1. Představení města

Město Takasaki se geograficky nachází na ostrově Honšú v prefektuře Gunma, cca 100 kilometrů od hlavní města Japonska, Tokia. Archeologické nálezy potvrdily, že lidé zde a v okolí žili už před více než 1 400 lety. V průběhu let 1600 – 1860 se rozmohl obchod a došlo ke zvýšení populace. Na počátku 20. století byl původní městys povýšen na město. Po druhé světové válce se město stále více rozvíjelo díky průmyslu. Takasaki již od nepaměti prosperovalo díky své poloze, jelikož se rozprostírá na velmi důležité dopravní tepně, která umožňuje poměrně rychlou přepravu do hlavního města prostřednictvím rychlovlaku Shinkansen a moderních dálnic. Takasaki se tak stává vstupní branou nejen do celé prefektury, ale i k Japonskému moři a do Japonských Alp.

V dnešní době žije na rozloze 460 kilometrů čtverečných více než 375 000 obyvatel. V současnosti je starostou města pan Kenji Tomioka.⁹⁷

V Takasaki se nachází Ekonomická univerzita s fakultami ekonomie a oblastní politiky, stejně tak školy pro střední a nižší vzdělání. A také Souzou Gakuen University s dvěma fakultami – kreativní umění a sociální práce. Důraz je také kladen na vzdělávání v oblasti ekologie. Mladí lidé jsou mimo jiné vychovávaní a připravováni na dobrovolnou činnost v oblasti ochrany přírody.

Ve městě se je několik muzeí, galerií a také kulturní centrum, které nabízí široké spektrum vyžití (planetárium, dětské centrum, městská knihovna, jazykové kurzy). Japonci také projevují zájem o český jazyk, a proto pokud je k dispozici lektor, probíhají zde jazykové kurzy.

⁹⁷ *Partnerská města.* [online]. [cit. 22.12.2013]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/omeste/partnerska-mesta/chap_29371/partnerska-mesta-2.aspx>.

V partnerském městě probíhají každým rokem tradiční akce. V lednu se koná festival a trh s panenkami Daruma, koncem března filmový festival, poslední víkend v srpnu probíhá letní festival Takasaki-matsuri. Dále se koncem října a začátkem listopadu koná hudební festival či v listopadu obchodní a zemědělský festival.⁹⁸

10.2. Charakter partnerství Takasaki a Plzně

Partnerství Plzně s městem Takasaki má již dlouholetou tradici. Jak je uvedeno v *Koncepci OPKP*, i přes velkou vzdálenost mezi městy je partnerství pro Plzeň výhodné, jelikož Takasaki neustále projevuje zájem o českou kulturu. Od počátku vztahů až doposud je ze strany japonského města projevována snaha o plnohodnotné partnerství prostřednictvím štědrého financování veškerých společných aktivit jak v Plzni, tak v Takasaki. Příkladem je vystoupení Divadla Alfa v Takasaki či Velkého dechového orchestru plzeňské konzervatoře v roce 2000, kdy japonská strana financovala realizaci vystoupení včetně letenek.⁹⁹

Z poskytnutého materiálu magistrátu vyplývá, že rozdíly v naší a japonské kultuře jsou bezesporu atraktivní pro obě strany. Je přínosné získávat i jiný úhel pohledu a poznávat jinou kulturu, obzvlášť pokud je projeven zájem také ze strany občanů. V dnešním světě jsou otázky pochopení, tolerance a kulturní diferenciací aktuální a právě partnerství měst Plzně a Takasaki přispívá k jejich lepšímu uchopení.

10.3. Historie vztahů

Na počátku družebních vztahů Plzně a Takasaki byla technickohospodářská spolupráce mezi Plzeňským Prazdrojem a tehdejšími takasackým pivovarem Kirin Beer. Vše přerostlo ve spolupráci a úzké přátelské vztahy, které nabídly jak Plzeňanům, tak takasackým občanům možnost

⁹⁸ ŠVÁBKOVÁ, J. *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy*, str. 62.

⁹⁹ ŠVÁBKOVÁ, J. *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy*, str. 13-14.

vzájemně se poznávat.¹⁰⁰ Na těchto základech bylo dohodnuto partnerství obou měst. *Smlouva o uzavření partnerství* byla podepsána 1. srpna 1990.¹⁰¹

Jak již bylo zmíněno, partnerství obou měst dává prostor pro poznání zcela odlišných kultur. V roce 1996, šest let po uzavření smlouvy o partnerství, měla Plzeň ve spolupráci s Galeríí Esprit a Moravskou galerií Brno čest představit v rámci *Týdne partnerských měst* výstavu s názvem *Japonský plakát* z kolekce Japonští laureáti Bienále Brno. Svá díla představili tři umělci japonské a světové školy – Shigeo Fukuda, Kazusama Nagai, Tadanori Yokoo. Díla měla charakter specifické japonské estetiky a mnohasetletého odkazu japonské kultury.¹⁰²

Další výstava se na začátku roku 2011 konala v předsálí pražského kina Lucerna. Byla prezentována díla studentů Soukromé střední uměleckoprůmyslové školy Zámeček v Plzni a studentů jejich partnerské školy v japonském Takasaki. Výstavní kolekci tvořily filmové a fotografické plakáty. Čeští studenti se inspirovali japonským filmem *Písečná žena*. Japonští studenti si vzali za předobraz české filmy *Sedmikrásky*, *Kolja* a knihu *R.U.R.* od Karla Čapka. Smyslem projektu bylo zaměřit pozornost mladých lidí na kulturní dědictví partnerské země.¹⁰³

V roce 1995 byl na druhém setkání starostů obou měst přijat pentalaterální program¹⁰⁴ na ochranu životního prostředí. Do programu byla zahrnuta všechna partnerská města Takasaki. Smyslem byla výměna zkušeností a hledání společných postupů v oblasti péče o životní prostředí. Každoročně byla poté pořádána schůzka v jednom ze zúčastněných měst. První se konala v Santo André v Brazílii v roce 1996 a řešila se především ekologická výchova. Následující setkání probíhalo v roce 1997 ve městě Bettle Creek v Michiganu v USA a šlo o spolupráci mezi veřejným a soukromým

¹⁰⁰ HERNANDEZOVÁ, S. Právo. *Dvacet let družby Plzně a Takasaki*. Plzeň, 2010, roč. 20, č. 197 (25.8.2010), s. 10.

¹⁰¹ *Partnerská města*. [online]. [cit. 22.12.2013]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/omeste/partnerska-mesta/chap_29371/partnerska-mesta-2.aspx>.

¹⁰² SVĚTLÍKOVÁ, J. Region Plzeňsko. *Japonský plakát opět v Plzni*. Plzeň, 1996, roč. 5, č. 38, s. 8.

¹⁰³ Plzeňský deník. *Japonská reflexe ze Zámečku do Prahy*. Plzeň, 2011, roč. 20, č. 14, s. 8.

¹⁰⁴ Původně pentalaterální, později hexalaterální program (v roce 2006 získalo Takasaki nové partnerské město). Jedná se o program přijatý na mezinárodní konferenci o životním prostředí.

sektorem v oblasti životního prostředí. V roce 1998 hostila zástupce účastnických měst Plzeň a nejvíce prostoru bylo věnováno ekologickým souvislostem plánování měst. Konference v rámci pentalaterálního programu se konala také v Takasaki v roce 2000, kdy zároveň proběhlo třetí setkání primátorů Takasaki a Plzně.

Konference se skládala ze tří částí. V první části jednali úředníci z městských správ v odborných sekcích – Spolupráce soukromého a veřejného sektoru, Odpady, Vodní hospodářství, Zeleň a ochrana přírody a Ochrana historických budov a urbanistických zón. Jednání bylo zakončeno společnou prezentací všech měst a odborných sekcí.

Druhá část konference byla tvořena Dětskou konferencí věnující se otázkám ekologické výchovy. Zúčastnili se studenti a pedagog z každého participujícího města.

Poslední část konference představovala Konferenci specialistů, která vyústila v diskuzi na téma ochrany vod. Na celkovou konferenci v Takasaki navázal summit starostů zúčastněných měst, na němž byl zhodnocen průběh programů a následující plán na další období. Zároveň bylo dohodnuto pokračování výměnných setkání v jednotlivých městech, zřízení internetové konference zabývající se ochranou životního prostředí, společné úkoly v oblasti ekologické výchovy aj.¹⁰⁵

Od roku 1995 se tedy konference každý rok konala v jednom z partnerských měst. Poslední konference v šestiletém (dříve pětiletém) cyklu se vždy konala ve městě Takasaki, kde proběhlo vyhodnocení předešlých šesti let, a byl stanoven způsob spolupráce na další šestileté období včetně plánování dalších konferencí v jednotlivých městech. Ve dnech 24. – 30. října 2012 proběhla konference ve městě Takasaki. Jednalo se o její závěrečný ročník, během kterého byly vyhodnoceny výsledky Hexalaterálního programu za celou dobu jeho trvání (17 let). Z důvodu finanční krize a ničivého zemětřesení, které postihlo Japonsko v roce 2011, se delegáti shodli na zakončení tohoto programu a na zvážení nových možností spolupráce do budoucna. Všechna města se dále shodla na tom, že se jim vzájemná

¹⁰⁵ SVOBODA, M. Radniční listy. *Takasaki 2000*. Plzeň, 2001, roč. 6, č. 1 (28.2.2001), s. 8.

spolupráce jeví jako přínosná a že by i nadále chtěla zůstat v kontaktu a navázat na to, co bylo vybudováno během doby trvání konference.¹⁰⁶

V roce 2010 oslavilo partnerství Plzně a Takasaki 20. výročí. Plzeňský tisk při této příležitosti informoval o tom, že během dvaceti let partnerství si obě města k sobě našla velmi blízkou cestu i navzdory velkým kulturním i historickým rozdílům a připomínal různé akce a projekty, které prohlubovaly a budovaly česko-japonské přátelství – např. *Dny japonské kultury*, které Plzeňanům v roce 2007 nabízely zážitky v podobě účasti na čajovém obřadu, skládání origami, ochutnávky sushi a jiné japonské speciality.¹⁰⁷

Důležitým aspektem partnerství měst je také vzájemná pomoc v těžkých situacích. Nejinak tomu bylo v roce 2002, kdy Českou republiku postihla povodeň. Dobový tisk uvádí, že město Takasaki tehdy na plzeňské povodňové konto přispělo téměř 700 tisíci jenů, což je zhruba 170 tisíc korun. Symbolický šek přijala ve městě Takasaki vedoucí oddělení vnějších vztahů kanceláře primátora Helena Hejdová. Část peněz byla vybraná také mezi obyvateli Takasaki, kteří dobrovolně přispívali do kasičky na místní radnici. Větší část peněz byla odhlasována zastupiteli jako pomoc svému partnerskému městu.¹⁰⁸

Na rok 2015 jsou plánovány oslavy 25. výročí partnerství obou měst. Rok 2015 se pro město Plzeň zároveň stane významným mezníkem i z toho důvodu, že ponese titul Evropské hlavní město kultury. Primátor města Plzně pan Mgr. Martin Baxa se v této souvislosti rozhodl pozvat starostu města Takasaki pana Tenjiho Komioku a prodiskutovat s ním možnost uskutečnění prezentace japonské kultury a japonských tradičních umění. Jednání v této věci momentálně probíhá.¹⁰⁹

¹⁰⁶ MICHÁLKOVÁ, K. *Aktivity v rámci spolupráce měst Plzně a Takasaki v roce 2012*. [elektronická pošta]. Message to: michalkovaK@plzen.eu, 15. května 2013 [cit. 19. 1. 2014]. Osobní komunikace.

¹⁰⁷ Plzeňský deník. *Takasaki a Plzeň se přátelí už dvacet let*. Plzeň, roč. 19, č. 194 (21.8.2010), s. 10.

¹⁰⁸ Mladá fronta Dnes. *Partneři Plzně městu pomohli : Na povodňové konto přispěli i Japonci.*, 2002, roč. 13 (23.10.2002), Příloha Plzeňský kraj, s. D/2.

¹⁰⁹ MICHÁLKOVÁ, K. *Aktuální spolupráce s městem Takasaki*. [elektronická pošta]. Message to: michalkovaK@plzen.eu, 18. prosince 2013 [cit. 7.1.2014]. Osobní komunikace.

10.4. Shrnutí

S nejvzdálenějším partnerským městem Takasaki tvoří Plzeň téměř dvacet čtyři let příkladnou dvojici partnerské spolupráce, která nebyla narušena ani vzdáleností, ani rozdílností obou kultur. Obě města našla společné zájmy právě ve vzájemné prezentaci rozdílných kulturních aspektů, ale také v oblasti ekologické sféry. V době, kdy obě města postihly ekologické pohromy v podobě povodní či zemětřesení, našla v sobě města sílu a dokázala jedno druhému pomoci zejména prostřednictvím finanční podpory.

11 Partnerské město Birmingham, Spojené státy americké

11.1. Představení města

Město Birmingham se nachází v severo-centrální části státu Alabama a je situováno v Jones Valley na jižním konci Apalačského pohoří. Birmingham je největší město státu Alabama a jeho populace čítá více než 232 000 obyvatel. V historii bylo město hlavním průmyslovým centrem na jihu Spojených států amerických. Rostlo jako industriální metropole s rozvinutým těžkým strojírenstvím. Během hospodářské krize ve 30. letech 20. století následoval ekonomický úpadek. V 60. letech Birmingham zaznamenal mnoho demonstrací za lidská práva kvůli rasové nesnášenlivosti a dnes je označován jako kolébka amerického hnutí za občanská práva. Do dnešní doby se Birmingham transformoval do města s vyspělou ekonomikou díky bankovníctví či lékařským výzkumům. Starostou města byl v roce 2010 zvolen pan William A. Bell, Sr.¹¹⁰

Birmingham býval centrem ocelové výroby. V dnešní době některé bývalé továrny na výrobu železa a ocele slouží jako muzea, zatímco dnešní průmysl se soustředí na výrobu chemikálií, letecké součásti, počítače aj. Základem dnešní ekonomiky je automobilový a letecký průmysl, stejně jako výzkum a rozvoj služeb. V Birminghamu se nachází několik vysokých a středních škol, veřejných základních škol je celkem až 267. University of Alabama at Birmingham patří k jednomu z několika největších zaměstnavatelů.

Během roku se v partnerském městě konají tradiční akce, například hudební festival *City Stages*, dále filmový festival *Sidewalk Moving Picture Festival*, hudební festival *Southern Heritage Festival* konaný pro afro-americkou komunitu nebo také *Greek Festival* představující řecké kulturní dědictví a řeckou kuchyni.¹¹¹

¹¹⁰ *Město Birmingham*. [online]. [cit. 23.12.2012]. Dostupné z: <<http://www.birminghamal.gov/about-birmingham.aspx>>

¹¹¹ *Partnerská města*. [online]. [cit. 23.12.2013]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/omeste/partnerska-mesta/chap_29375/partnerska-mesta-2.aspx>.

11.2. Charakter partnerství Birminghamu a Plzně

Partnerství města Plzně s Birminghamem přináší možnosti poznání americké kultury a zejména historie, stejně tak jako spolupráci v oblasti ekonomického rozvoje města, kdy Birmingham představuje rychle se ekonomicky rozvíjející město ve Spojených státech amerických. Tento vývoj je z velké část zapříčiněn díky firmě Metropolitan Development Board (firma zabývající se rekrutováním nových podnikatelských firem). Firmě se v rámci ekonomického vývoje podařilo vytvořit více než 15 tisíc pracovních míst a přilákat více než \$ 1,5 miliardy v investicích od nových rozvíjejících se firem včetně Mercedes Benz a Honda.

Partnerství s městem Birmingham také poskytuje zvýšení odborných znalostí v oborech, jako jsou biotechnologie, mikrobiologie a medicína. V Birminghamu působí vynikající americký vědec českého původu Prof. Dr. Jiří Městecký, M.D., Ph.D., výrazná osobnost v oblasti vědy a techniky.¹¹²

11.3. Historie vztahů

V roce 2004 doporučilo městu Plzni velvyslanectví USA v České republice pod záštitou tehdejšího velvyslance Williama J. Cabanisse město Birmingham jako potenciálního partnera v USA. Obě města byla vnímána jako průmyslová a podporující kulturu. V roce 2005, u příležitosti 60. výročí osvobození Plzně americkou armádou, byla podepsána partnerská smlouva mezi městy a Birmingham se tak stal již šestým partnerským městem Plzně.¹¹³

Během roku 2006 navštívila delegace z Plzně v čele s primátorem Miroslavem Kalousem město Birmingham. O rok později se v Birminghamu konal festival *Spotlight Czech Republic* pořádaný za pomoci Birmingham International Center. V rámci tohoto projektu přijela do Birminghamu plzeňská delegace v čele s nově zvoleným primátorem města Plzně panem Ing. Pavlem Rödlem, kdy bylo uskutečněno setkání obou primátorů. Na festivalu se promítal

¹¹² ŠVÁBKOVÁ, J. *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy*, str. 10.

¹¹³ *Partnerská města*. [online]. [cit. 7. 1. 2014]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/omeste/partnerska-mesta/chap_29375/partnerska-mesta-2.aspx>.

film o osvobození Plzně s názvem „Cukr, kostky a čokoláda“ od plzeňského rodáka Jiřího Boudníka žijícího v New Yorku. Také se konalo představení *Tři mušketýři* Divadla Alfa a byla zahájena výstava Bienále kresby.¹¹⁴

Od počátku partnerství probíhaly aktivity v oblasti vzdělávání přes umění mezi Ústavem umění a designu (nyní Fakulta umění a designu) ZČU a privátní univerzitou Birmingham Southern College. Jedna z prvních společných aktivit měst byla výstava plzeňských a birminghamských umělců, kterou pomohla uspořádat manželka bývalého velvyslance Williama J. Cabanisse Catherine Cabanissová.¹¹⁵

V roce 2005 proběhlo na birminghamské univerzitě hostování pedagoga MgA. Bedřicha Kocmana, jenž se zabývá grafickými technikami a zejména serigrafii. O dva roky později měl opět možnost hostování a zároveň příležitost vystavovat v galerii Space One Eleven spolu s birminghamským pedagogem Kevinem Shookem. V tomtéž roce také proběhla v rámci *Slavností svobody* výstava pedagogů a studentů Birmingham Southern College s názvem *A Southern View* v Univerzitní galerii, dnešní Galerii Ladislava Sutnara. Výstava byla součástí cyklu květnových výstav v této galerii, kdy v rámci oslav osvobození Plzně americkou armádou byly představovány práce amerických umělců, kteří mají vztah k České republice, kultuře či umění. V roce 2008 přijeli dva pedagogové Birmingham Southern College vyučovat kurzy letní školy ArtCamp 2008. Steve Cole vyučoval kresbu kombinovanou technikou, Jim Neel digitální fotografii. Ve stejném roce se Birmingham Southern College také zapojila do projektu *Figurama*, jehož je Fakulta umění a designu partnerem.

Již několik let spolupráce v oblasti umění stagnuje, ovšem Fakulta umění a designu projevuje snahu o oživení kontaktů, kdy usiluje o účast

¹¹⁴ ŠVÁBKOVÁ, J. *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy*, str. 28-29.

¹¹⁵ U.S. EMBASSY PRAGUE. *Vznik partnerství Plzně s Birminghamem*. [elektronická pošta]. Message to: <<https://www.facebook.com/messages/USEmbassyPrague>>, 22. ledna 2014 [cit. 22.1.2014]. Osobní komunikace.

birminghamským studentů na soutěži *Teendesign* či o spolupráci s univerzitou Birmingham Southern College na dalších ročnících *ArtCampu*.¹¹⁶

Spolupráce s městem Birmingham byla v minulých letech sporadická, kdy docházelo pouze k dílčím aktivitám (výměna kreslených vánočních přání žáků základních škol v Plzni a v Birminghamu v letech 2010 a 2012 či účast prací žáků ze základní školy v Birminghamu na mezinárodní dětské výtvarné soutěži pojmenované „*Tvář země*“ pořádané Odborem životního prostředí Magistrátu města Plzně a na následné výstavě prací v budově plzeňské radnice.)

V roce 2013 se spolupráce prohloubila. Došlo k jednání zástupců města Birmingham se zástupci města Plzeň. Proběhla návštěva předsedy Komise pro partnerská města Marka Jacksona, během které byla domluvena účast birminghamského chlapeckého pěveckého sboru Birmingham Boys Choir na oslavách v roce 2015 v rámci Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015. V srpnu 2013 došlo k setkání zástupců zoologických zahrad obou měst. Zástupci Birmingham ZOO se seznámili se Zoologickou a botanickou zahradou města Plzně a došlo k vzájemné výměně zkušeností.

Do budoucna je v plánu především zahájení *Pen - Pal* projektu (dopisování žáků základních škol v anglickém jazyce s cílem prohloubení znalosti cizího jazyka, vytvoření přátelských vazeb a seznámení s kulturou, zvyklostmi a životem v jiné zemi).¹¹⁷

11.4. Shrnutí

Města Plzeň a Birmingham našla vzájemné porozumění zejména v oblastech školství a kultury, kdy se tyto dvě oblasti během partnerské spolupráce také několikrát prolínaly a umožňovaly tak poznání mentalit obou národů.

¹¹⁶ KODÝTKOVÁ, L. *Spolupráce s městem Birmingham v oblasti umění*. [elektronická pošta]. Message to: lkody@fud.zcu.cz, 21. ledna 2014 [cit. 21.1.2014]. Osobní komunikace.

¹¹⁷ NOSKOVÁ, B. *Spolupráce s městem Birmingham*. [elektronická pošta]. Message to: Noskova@plzen.eu, 27. ledna 2014 [cit. 28.1.2014]. Osobní komunikace.

12 Dotazník

12.1. Úvodem

Součástí mé diplomové práce je kapitola, ve které jsem se rozhodla vyhodnotit svůj dotazník, jenž se zabývá otázkou partnerských měst města Plzně. Za cíl svého dotazníku považuji zhodnocení toho, jaké povědomí ohledně této problematiky má několik desítek náhodně vybraných občanů a lidí žijících v Plzni. Zejména bych chtěla potvrdit nebo vyvrátit svou hypotézu, že povědomí o partnerských městech mají právě občané města Plzně.

Výzkum jsem prováděla prostřednictvím internetového dotazníku skládajícího se ze čtrnácti otázek. Během dvaceti dní, kdy byl můj dotazník k dispozici, na něj odpovědělo celkem 82 respondentů. Tento počet nepovažuji za příliš velký, ale jelikož jsem chtěla získat informace týkající se povědomí o partnerství měst města Plzně, domnívám se, že je počet respondentů adekvátní pro představu toho, jak je partnerství Plzně s městy vnímáno běžnými plzeňskými obyvateli.

12.2. Rozbor otázek

V následujících odstavcích se budu snažit o rozbor jednotlivých otázek a odpovědí, kdy uvedu, kolik lidí odpovědělo na jednotlivé otázky. Na základě toho se pokusím o zhodnocení celého dotazníku. V přílohách jsou mimo jiné k dispozici jednotlivé otázky s odpověďmi v tabulce a v grafickém provedení.

Otázka číslo 1 - Jaké je vaše pohlaví?

Otázka číslo 2 - Kolik je vám let?

Většinu všech respondentů tvořily ženy; celkem 53 žen a 29 mužů. Ze všech lidí, kteří odpověděli na mé otázky, jich je nejvíce (celkem 58) ve věku dvaceti až dvaceti pěti let. Odpovídajících do dvaceti let bylo 7, do třiceti let 12 a zbytek, tudíž věková skupina třicet pět let a výše, tvořilo 8 lidí. V rámci zmíněného věkového složení všech respondentů lze na celý výzkum nahlížet jako na problematiku povědomí ohledně partnerských měst Plzně u mladé generace, zejména studentů, což potvrzují i odpovědi na následující otázky týkající se vzdělání.

Otázka číslo 3 - Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Téměř vyrovnaný součet tvoří respondenti s vysokoškolským vzděláním - 40 odpovídajících, středoškolským vzděláním s maturitou - 35 odpovídajících. Vyšší odborné vzdělání mělo celkem 5 odpovídajících. Středoškolské vzdělání bez maturity a základní vzdělání měl vždy jeden člověk.

Otázka číslo 4 - Jste občanem města Plzně?

Otázka číslo 5 - Pokud ne, v Plzni...

Dále jsem pokládala otázku, zda jsou mí respondenti občané města Plzně. Celkem 63 z nich odpovědělo negativně, zbytek, celkem 19, pozitivně. Následující otázka částečně navazovala na předchozí. U těch, co odpověděli, že nejsou občané města Plzně, mě zajímalo, zda v Plzni studují či do Plzně dojíždějí za prací. Převážnou většinu, celkem 49 respondentů, tvořili studenti a zbylých 14 respondentů do Plzně dojíždí za prací.

Otázka číslo 6 - Znáte všechna partnerská města Plzně?

Další otázka se již naplno týkala toho, co mě na tomto výzkumu zajímalo nejvíce. Ptala jsem se, zda mají odpovídající povědomí o všech partnerských městech Plzně, respektive zda všechny znají. Z odpovědí vyplynulo, že naprostá většina, celkem 79 respondentů, všechna města neznají.

Otázka číslo 7 - Jsou vám známy akce a projekty (výstavy, divadelní představení, konference aj.), které se v rámci spolupráce Plzně a jejích partnerských měst konaly/konají?

Otázka číslo 8 - Účastnili jste se nějaké takové akce? (Např. Festival Česko-slovenské dny v Plzni)

Otázka číslo 9 - Pokud ano, které? (nepovinná otázka)

Zajímalo mě, zda jsou lidem známy nějaké kulturní či společenské akce, konference nebo výstavy, jež se v rámci partnerství v Plzni konaly. Celkem 65 lidí odpovědělo negativně. Pro zbylých 17 odpovídajících byla podstatná další otázka, jestli se nějaké takové akce účastnili. Výsledek ukázal, že pouze 5 lidí navštívili některé akce spojené s partnerstvím.

Ti, kteří se některé akce účastnili, mohli v dotazníku vypsát konkrétní navštívenou událost. Jen 2 lidé se k otázce vyjádřili a výsledek ukázal návštěvu

Česko-slovenských dnů v Plzni, různé folklórní festivaly či festivaly národnostních menšin.

Otázka číslo 10 - Dočítáte se v tisku či dovídáte v médiích o partnerských městech města Plzně?

Z další položené otázky mě zajímalo, zda se respondenti setkali s informacemi o partnerských městech města Plzně v dostupných informačních prostředcích. Z celkového počtu odpovědí jen 15 respondentů odpovědělo kladně.

Otázka číslo 11 - Myslíte si, že partnerství měst je přínosné a pomůže tak městům prosperovat?

Otázka číslo 12 - Z jakého hlediska vám může partnerství měst připadat výhodné? (výběr tří možností)

Dále mě zajímalo, zda může být pro města jejich partnerství nějakým způsobem přínosné. Téměř většina, celkem 77 odpovídajících, zastávala kladný názor. V následující otázce jsem vypsala pět hledisek v rámci partnerství a jeho přínosu. Většina se přiklonila k tezi, že partnerství je výhodné z hlediska společných projektů a akcí (59 respondentů). Stejný počet respondentů (48) vnímá přínos partnerství měst výhodný z hlediska poznání nové kultury a z hlediska mezinárodní spolupráce. O něco méně odpovědí získalo upevnění mezinárodních vztahů (29 respondentů) a vzájemné jazykové obohacení (20 respondentů).

Otázka číslo 13 - Které partnerské město jste navštívili?

Otázka číslo 14 - Setkali jste se v daném městě s propagací Plzně jakožto partnerského města? (nepovinná otázka)

Byla jsem též zvědavá, zda někteří odpovídající, ač partnerská města Plzně znali nebo neznali, nějaké z nich navštívili. Celkem 50 respondentů nenavštívilo žádné město. Z hlediska vzdálenosti je však pochopitelné, že 24 lidí navštívilo město Regensburg. Do Žiliny zavítalo 7 lidí, do Winterthuru pouze jeden člověk. Pro odpovídající, co do některého města zavítali, byla určená poslední otázka, zda se v daném městě setkali s propagací města Plzně jakožto partnerského města. Pouze 4 lidé se s prezentací města Plzně v ostatních partnerských městech setkali.

12.3. Vyhodnocení

Na základě výše zmíněných otázek a odpovědí bych nyní ráda zhodnotila můj dotazník, na jehož začátku jsem si položila otázku, zda mají obyvatelé města Plzně povědomí o všech partnerských městech.

Stanovila jsem hypotézu, že nejspíše občané města Plzně vědí o partnerských městech, navštěvují a jsou jim známy akce, které se v rámci spolupráce měst konají.

Výsledky mého výzkumu dokazují, že z celkového počtu 19 občanů města Plzně pouze 2 lidé všechna partnerská města znají. Z těchto 2 občanů pouze jeden respondent navštěvuje a zná pořádané akce. Pověstinou ale vycházelo, že občané, kteří partnerská města neznají, se ani žádných akcí neúčastní.

V souvislosti s tím mě překvapil výsledek, že lidé, kteří nejsou občané města Plzně (63 respondentů, z toho 49 studentů a 14 pracujících), znají akce a projekty spojené s partnerstvím ve větším počtu (celkem 11 respondentů – z toho 8 studentů). Také se jich více účastnilo některých kulturních a společenských akcí oproti občanům Plzně. Tento fakt v podstatě mou hypotézu vyvrací tím, že informovanost lidí ohledně partnerství měst není závislá na tom, že je člověk občanem daného města.

Podle odpovědí z dotazníku je patrné, že většina respondentů se běžně ve sdělovacích prostředcích neseťká s propagací jednotlivých partnerských měst Plzně a nikterak ani s jednotlivými akcemi konanými v rámci partnerství. Nabízí se zde tudíž otázka, zda je mezinárodní spolupráce města Plzně dostatečně propagována. Osobně se domnívám, že ano, jelikož jsem sama čerpala z několika desítek novinových a internetových informačních zdrojů pro psaní této diplomové práce.

Tímto svým menším výzkumem prostřednictvím dotazníku jsem chtěla pro představu poukázat na problematiku partnerských měst města Plzně v souvislosti s běžným životem obyvatelů města Plzně.

13 Závěr

V této diplomové práci jsem se snažila podat ucelený pohled na problematiku partnerských měst města Plzně. V úvodu práce jsem se zabývala politikou partnerství z obecného hlediska, kdy jsem zmínila jeho historii, evropskou instituci Radu evropských obcí a regionů, která se jím zabývá a také již proběhlý a současně opět probíhající Program Evropa pro občany, jenž partnerství měst také zahrnuje. Zároveň jsem považovala za důležité se věnovat problematice partnerství také z teoretického hlediska.

V následující kapitole jsem se zabírala tím, jak je partnerství vnímáno a uchopováno městem Plzní. Informace jsem čerpala zejména z interního materiálu magistrátu města Plzně - *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy*, jenž mi byl pro účely mé práce na nějaký čas zapůjčen. Důvodem tohoto počínání je skutečnost, že podobné informace nebyly k dispozici v žádné publikované monografii.

V dalších kapitolách jsem se věnovala jednotlivým městům, která jsem se snažila patřičně představit, nastínit charakter spolupráce s Plzní a zejména prostřednictvím historií vztahů mezi městy zkonkretizovat jednotlivá partnerství. Uváděla jsem příklady spolupráce jednotlivých partnerství, která dostatečně charakterizují jejich vzájemné vztahy. Z některých partnerství je však patrné, že spolupráce za dobu trvání vztahů nedosáhla výrazné úrovně a s každým městem tak Plzeň udržuje kontakty rozdílným způsobem. Ačkoliv je například japonské město Takasaki nejvzdáleněji ze všech ostatních k Plzni, jeho spolupráce s městem je velmi aktivní a na vysoké úrovni v porovnání například s městem Winterthur. I některá ostatní města, ačkoliv je doba trvání jejich spolupráce s městem Plzní krátkodobá, stihla si vybudovat pevné a kvalitní partnerství. Na těchto příkladech je vidět, že na vzdálenosti mezi městy, ani na době trvání partnerské spolupráce v žádném případě nezáleží, avšak nutno dodat, že vše je o lidech a o jejich zájmech něco vytvářet a budovat.

Součástí mé diplomové práce byl internetový dotazník, jehož prostřednictvím jsem se snažila pro představu zjistit, jak jsou na tom obyvatelé města Plzně, co se týče povědomí ohledně partnerských měst. Zjistila jsem, že občané města Plzně nejsou tolik informováni o partnerství obecně, jako lidé, co v Plzni studují či pouze pracují. Celý dotazník je k dispozici v přílohách spolu

s odpověďmi na otázky zapsané v tabulce a také znázorněné v grafické podobě.

Zdroje pro svou práci jsem získávala prostřednictvím zapůjčených interních materiálů z Magistrátu města Plzně, několika monografií, dále novinových článků archivovaných v Knihovně města Plzně a zejména jsem sbírala potřebné informace na internetu. Byla mi velmi nápomocná také osobní komunikace prostřednictvím e-mailové pošty a také prostřednictvím informačních schůzek v podobě interview (na Magistrátu města Plzně, Francouzské alianci, v Centru Tandem). Tento způsob získávání informací mi přišel zajímavější, ale také poněkud složitější.

Osobně se domnívám, že partnerství města Plzně s ostatními městy a partnerství měst obecně jsou zcela jistě výhodná pro všechny strany. Bezpochyby je díky tomu možné spatřovat a účastnit se nejrůznějších kulturních a společenských akcí a projektů, které vztahy mezi městy určitě obohacují a pěstují tak zdravý partnerský vztah měst.

14 Resumé

14.1. České

Tato diplomová práce se zabývá Plzní a jejími partnerskými městy. Je zmiňována politika partnerství mezi městy z historického hlediska, evropské instituce mající tuto problematiku pod patronátem věnují a typ programu, v němž je partnerství měst zahrnuto.

V rámci teorie hovoří tato práce také o pohledu města Plzně na její partnerství. Konkrétněji, jak Plzeň vnímá zahraniční vztahy, za jakých okolností je vybírán potenciální partner, jak probíhá rozvoj spolupráce, jak je uzavírána smlouva či jakým způsobem je partnerství financováno.

Dále jsou jednotlivě představena všechna města – Plzeň, belgické Liège, francouzské Limoges, německý Regensburg, švýcarský Winterthur, slovenská Žilina, japonské Takasaki a americký Birmingham. Z jednotlivých kapitol týkajících se všech měst jsou patrné jednotlivé rozdíly mezi spolupracemi měst s městem Plzní, které jsou shrnuty v závěru.

Součástí této diplomové práce je také výzkum prostřednictvím dotazníku, který měl ukázat, jaké povědomí mají plzeňští obyvatelé ohledně všech partnerských měst Plzně a zda navštěvují akce spojené s partnerstvím. V přílohách je k dispozici celý dotazník i s odpověďmi.

14.2. In English

This diploma thesis deals with the City of Pilsen and its twin towns. In the thesis several issues are mentioned: the partnership policy in historical perspective, European institutions that are engaged with this issue and the specific kind of program, in which the partnership is included.

In the theoretical part of this thesis is the view on the partnership by the City of Pilsen discussed. Especially, following matters are described: How are international relations perceived by the City of Pilsen, under which circumstances is the new partner chosen, which level the development of the cooperation has reached, what are the procedures leading to contract conclusion and what is the way of partnership funding?

In this part, all the sister cities are introduced – the City of Pilsen, Liège (Belgium), Limoges (France), Regensburg (Germany), Winterthur (Switzerland), Žilina (Slovakia), Takasaki (Japan) and City of Birmingham (USA). There are

visible differences in chapters devoted to sister cities, regarding the way they cooperate with the City of Pilsen. The differences are summarized in the conclusion.

The questionnaire survey is a part of the diploma thesis. It provided the information about the degree of familiarity with the Pilsner's sister cities among its inhabitants. They were asked if they visit the events that are related to the partnership. In appendix there is the whole questionnaire with the answers available.

14.3. In Deutsch

Die vorliegende Diplomarbeit behandelt die Stadt Pilsen und ihre Partnerstädte. Die Partnerschaftspolitik der Partnerstädte wird von der historischen Sichtweise erwähnt. Die europäischen Institutionen und Art des spezifischen Programms, die sich mit dieser Problematik beschäftigen, in dieser Arbeit beschrieben werden.

In den theoretischen Teil wird die Ansicht von Pilsen auf die Partnerschaft besprochen. Es wurde betont vor allem ihre Wahrnehmung von ausländischen Beziehungen, die Umstände der Wahl des potenziellen Partners und die Entwicklung der Zusammenarbeit. Die Finanzierung der Partnerschaft und der Abschluss des Vertrages kommen in der Diplomarbeit vor.

Pilsen und ihre Partnerstädte (Liège, Limoges, Regensburg, Winterthur, Žilina, Takasaki, Birmingham) werden in einzelnes Kapitel vorgestellt. Man kann einzelne Unterschiede in der Art der Zusammenarbeit zwischen der Partnerstädten und Pilsen bemerken. Sie sind in der Schlussfolgerung zusammengefasst.

Ein Teil dieser Diplomarbeit stellt die Untersuchung vor, die mittels Umfragebogen durchgeführt wurde. Die Maß von Bewusstsein der in Pilsen lebenden Einwohner von einzelnen Partnerstädten festgestellt wurde. Sie waren danach befragt, ob sie die Veranstaltungen besuchen, die mit Partnerstädte und ihre Tätigkeit zusammenhängen. In der Anlage es ist der Fragebogen und die Antworten zu finden.

15 Použitá literatura

15.1. Monografie

- *Vzpomínky belgických veteránů, účastníků osvobození Plzně v roce 1945.* 1. vyd. Plzeň : Kancelář primátora města Plzně, 2009. 66 s. ISBN 978-80-254-5730-6.
- PODHORSKÝ, M. *Plzeňský kraj : kultura, historie, sport, ubytování, mapy.* 1. vyd. Praha : Freytag & Berndt, 2004. 192 s. ISBN 80-7316-076-5.

15.2. Materiály z magistrátu

- ŠVÁBKOVÁ, J. *Koncepce oddělení protokolu kanceláře primátora v oblasti spolupráce s partnerskými zahraničními městy.* [Interní materiál], Magistrát města Plzně. Plzeň : 2008.

15.3. Novinové články

Liège

- HLOBIL, J. Plzeňský dětský sbor v Liège. *Plzeňský deník.* Plzeň, roč. 21, č. 245 (19.10.2012), s. 10. ISSN 1210-5139.
- SANALLA, M. Děti překonávaly bariéry v Liege. *Mladá fronta Dnes.* 2007, roč. 18, č. 64 (16.3.2007). Příloha Plzeňský Kraj, s. C/2. ISSN 1210-1168.

Limoges

- Spolupráce knihoven chce sloužit čtenářům. *Mladá fronta Dnes.* Praha, 2000, roč. 11 (19.04.2000), Příloha Západní Čechy, s. 3. ISSN 1210-1168.
- HERNANDEZOVÁ, S. Partnerské kontakty Plzně s Francií jsou letité. *Právo.* 2000, roč. 10 (15.03.2000), s. 14. ISSN 1211-2119.
- NOVÁKOVÁ, S. Návštěva z Francie. *Univerzitní noviny.* Plzeň, 2001. č. 48 (1.3.2001), s. 7. ISSN nevedeno.
- ŽÁKOVÁ, R. Dar města Limoges. *Radniční listy.* Plzeň, 1999, roč. 4, č. 3, (1.6.1999), s. 7. ISSN nevedeno

Regensburg

- Plzeň a Regensburg slaví dvě desetiletí úspěšného partnerství. *Radniční listy.* Plzeň, 2013, roč. 18, (7.9.2013), s. 5.

Winterthur

- HERNANDEZOVÁ, S. Švýcarské plakáty v Trnkovce. *Právo.* 2003, roč. 13 (23.5.2003), s. 10. ISSN 1211-2119.

- HOLUB, P. Chceme být českým Winterthurem : Na napodobování nejbohatší země světa není nic špatného. *Plzeňský deník*. Plzeň, 1995, roč. 4, (20.3.1995), s. 9. ISSN 1210-5139.
- ŠPALKOVÁ, G. Winterthurští jednali v Plzni. *Plzeňský deník*. Plzeň, 1999, roč. 8 (04.12.1999), s. 14. ISSN 1210-5139.

Žilina

- CHLÁDKOVÁ, J. Žáci vytvořili originální anglický slovník. *Plzeňský deník*. Plzeň, 2013, roč. 22, č. 124 (29.05.2013), s. 10. ISSN 1210-5139.
- Partnerská Žilina si přeje cyklostezky jako má Plzeň. *Mladá fronta Dnes*. 2008, roč. 19 (26.11.2008), Příloha Plzeňský kraj, s. C3. ISSN 1210-1168.
- Novým partnerem města je Žilina. *Radniční listy*. Plzeň, 2010, roč. 15, č. 4 (25.10.2010), s. 1. ISSN nevedeno.

Takasaki

- HERNANDEZOVÁ, S. Dvacet let družby Plzně a Takasaki. *Právo*, BORGIS. 2010, roč. 20, č. 197 (25.8.2010), s. 10. Příloha Plzeňský kraj. ISSN 1211-2119.
- SVĚTLÍKOVÁ, J. Japonský plakát opět v Plzni. *Region Plzeňsko*. Plzeň, 1996, roč. 5, č. 38, s. 8. ISSN nevedeno.
- SVOBODA, M. Takasaki 2000. *Radniční listy*. Plzeň, 2001, roč. 6, č. 1 (28.2.2001), s. 8. ISSN nevedeno.
- Partneři Plzně městu pomohli : Na povodňové konto přispěli i Japonci. *Mladá fronta Dnes*. 2002, roč. 13 (23.10.2002), Příloha Plzeňský kraj, s. D/2. ISSN 1210-1168.
- Takasaki a Plzeň se přátelí už dvacet let. *Plzeňský deník*. Plzeň, 2010, roč. 19, č. 194 (21.8.2010), s. 10. ISSN 1210-5139.
- Japonská reflexe ze Zámečku do Prahy. *Plzeňský deník*. Plzeň, 2011, roč. 20, č. 14 (18.1.2011), s. 8. ISSN 1210-5139.

15.4. Internetové zdroje

15.4.1. České

- *Partnerství pro budoucnost – praktická příručka*. [online], in: www.smocr.cz, Svaz měst a obcí České republiky, © 2014. [cit. 20.1.2014]. Dostupné z: <http://www.smocr.cz/data/files/tisk-publikace/publikace-partnerstvi-pro-bud.pdf>.
- *Rozhodnutí evropského parlamentu a rady č. 1904/2006/ES*. [online], in: new.eur-lex.europa.eu, EUR-Lex. Přístup k právu Evropské unie [cit. 20.1.2014]. Dostupné z: <http://new.eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:02006D1904-20061228&qid=1390167859824&from=CS>.

- *Rada evropských obcí a regionů – CEMR* [online], in: www.ccre.org, CCRE CEMR. Local @ Regional Europe, © 2014. [cit. 20.1.2014]. Dostupné z: http://www.ccre.org/en/article/3_2.
- *Město Plzeň*. [online]. Magistrát města Plzně, © 2014. [cit. 1.3.2014]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/o-meste/informace-o-meste/kratke-predstaveni/>.
- *Dějiny plzeňského pivovaru*. [online]. © 2014. [cit. 4.3.2014]. Dostupné z: <http://www.pilsner-urquell.cz/dejiny-pivovaru.html>.
- *Historie Škoda Transportation*. [online]. © 2014. [cit. 4.3.2014]. Dostupné z: <http://www.skoda.cz/cs/o-spolecnosti/historie/>.
- *Západočeská univerzita v Plzni*. [online]. © 2014. [cit. 1.3.2014]. Dostupné z: <http://www.zcu.cz/about/index.html>.
- *Kultura města Plzně*. [online]. © 2014. [cit. 18.3.2014]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/turista/volny-cas/kultura/kultura.aspx>.
- *Plzeňská filharmonie*. [online]. © 2014. [cit. 18.3.2014]. Dostupné z: <http://www.plzenskafilharmonie.cz/plzenska-filharmonie-p6.html>.
- *Tradiční akce města Plzně*. [online]. © 2014. [cit. 18.3.2014]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/turista/volny-cas/tradicni-akce/tradicni-akce-12.aspx>.
- *Evropské hlavní město kultury - Plzeň 2015*. [online]. © 2014. [cit. 12.3.2014]. Dostupné z: <http://www.plzen2015.cz/>.
- *Evropské hlavní město kultury - Plzeň 2015*. [online]. © 2014. [cit. 13.3.2014]. Dostupné z: <http://www.plzen2015.cz/cs/o-projektu/faq>.
- *Spolupráce Českého Rozhlasu s Plzeň 2015 o.s.p.* [online]. © 2014. [cit. 19.3.2014]. Dostupné z: <http://www.rozhlas.cz/informace/press/zprava/cesky-rozhlas-podepsal-deklaraci-o-spolupraci-s-projektem-plzen-evropske-hlavni-mesto-kultury-2015--1322165>.
- *Podpora Plzně jako EHMK 2015*. [online]. © 2014. [cit. 19.3.2014]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/aktuality/z-mesta/regensburg-podporuje-projekt-plzen-evropske-hlavni-mesto-kultury.aspx>.
- *Jiná města kultury 2015*. [online]. © 2014. [cit. 19.3.2014]. Dostupné z: http://www.plzen2015.cz/sites/default/files/cz_noviny_vyskladane_pro_web_big_0.pdf.
- *Partnerské město Liège*. [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: http://www.plzen.eu/obcan/o-meste/partnerska-mesta/chap_29373/partnerska-mesta-2.aspx.
- *Jiná města kultury*. [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <http://www.plzen2015.cz/cs/o-projektu/jina-mesta-kultury>.
- *Konzervátor Plzeň*. [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/konzervatorplzen>.
- *Festival Bonjour Plzeň!*. [online]. © 2014. [cit. 10.3.2014]. Dostupné z: <http://www.alliancefrancaise.cz/plzen/-Bonjour-Plzen-.html>.
- *Partnerské město Regensburg*. [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/o-meste/partnerska-mesta/partnerska-mesta-2.aspx>.
- *Projekt Zažij Plzeň!* [online]. © 2014. [cit. 11.3.2014]. Dostupné z: <http://www.zazijplzen.eu/o-nas>.

- *Partnerství se vzdělávacím centrem v Regensburgu.* [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.oa.pilsedu.cz/predmety/nemucky-jazyk-partnerstvi-s-regensburgem>>.
- *Partnerství se vzdělávacím centrem v Regensburgu.* [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.oa.pilsedu.cz/o-skole/zapojeni-do-projektu>>.
- *Vystoupení regensburského pěveckého sboru.* [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<https://www.plzen.eu/obcan/aktuality/z-mesta/rezensky-chlapecky-sbor-domspatzen-poprve-vystoupi-v-plzni.aspx>>.
- *Galerie města Plzně představuje současné umění z Bavorska a Čech.* [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.plzen.eu/obcan/aktuality/z-mesta/galerie-mesta-plzne-predstavuje-soucasne-umeni-z-bavorska-a-cech.aspx>>.
- *Partnerství plzeňské a regensburské diecéze.* [online]. © 2014. [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.bip.cz/biskup-frantisek-radkovsky-byl-spolusvetitelem-nove-biskupa-partnerske-dieceze-regensburg-26-1-2013/>>.
- *Partnerské město Winterthur.* [online]. © 2014. [cit. 4.3.2014]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/o-meste/partnerska-mesta/chap_29370/partnerska-mesta-2.aspx>.
- *Návštěva Winterthuru.* [online]. © 2014. [cit. 1.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.plzen.eu/obcan/aktuality/z-mesta/zastupci-mesta-navstivili-partnersky-winterthur.aspx>>.
- *Představení a historie města.* [online]. © 2014. [cit. 22.2.2014]. Dostupné z: <<http://www.zilina.sk/3/historia/>>.
- *Partnerské město Žilina.* [online]. © 2014. [cit. 4.3.2014]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/o-meste/partnerska-mesta/chap_29374/partnerska-mesta-2.aspx>.
- *Projekt partnerských základních škol.* [online]. © 2014. [cit. 24.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.14zsplzen.cz/skola/aktuality/nase-skoly-nas-spojui.aspx>>.
- *Projekt partnerských základních škol.* [online]. © 2014. [cit. 24.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.14zsplzen.cz/skola/aktuality/anglicismy-kolem-nas-2.aspx>>.
- *Partnerské město Takasaki.* [online]. © 2013. [cit. 22.12.2013]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/o-meste/partnerska-mesta/chap_29371/partnerska-mesta-2.aspx>.
- *Partnerské město Birmingham.* [online]. © 2013. [cit. 22.12.2013]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/o-meste/partnerska-mesta/chap_29375/partnerska-mesta-2.aspx>.

15.4.2. Zahraniční

- *Action 1: Active citizens for Europe.* [online]. © 2013 [cit. 20.1.2014]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/citizenship/about-the-europe-for-citizens-programme/overview/action-1-active-citizens-for-europe/index_en.htm>.
- *Future program 2014-2020.* [online]. © 2013 [cit. 20.1.2014]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/citizenship/about-the-europe-for-citizens-programme/future-programme-2014-2020/index_en.htm>.

- Handley, Susan: *Take your partners – The local authority handbook on international partnerships*. [online]. London: Local Government International Bureau, © 2013 [cit. 21.1.2014]. Dostupné z: <<http://web.archive.org/web/20110717021118/http://www.lga.gov.uk/lga/aio/190428>>.
- *Ten keys to success*. [online]. © 2014 [cit. 21.1.2014]. Dostupné z: <<http://www.twinning.org/en/page/ten-keys-to-success.html>>.
- *The culture of Liège*. [online]. © 2014 [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.liege.be/culture>>.
- *History of Limoges*. [online]. © 2014 [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.ville-limoges.fr/index.php/en/discover-limoges/art-and-history-city/portrait-of-a-city/the-city-through-the-centuries>>.
- *The culture of Limoges*. [online]. © 2014 [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.ville-limoges.fr/index.php/en/culture/>>.
- *Die Kultur der Stadt Regensburg*. [online]. © 2014 [cit. 25.3.2014]. Dostupné z: <<http://www.regensburg.de/kultur>>.
- *About Birmingham*. [online]. © 2013 [cit. 23.12.2013]. Dostupné z: <<http://www.birminghamal.gov/about-birmingham.aspx>>.

15.5. Osobní komunikace

15.5.1. Osobní setkání

- Téma: *Spolupráce Francouzské aliance s partnerskými městy Limoges a Liège*. Interview s Amandine SALMON, ředitelkou Francouzské aliance v Plzni. Plzeň, 10.3.2014.
- Téma: *Koordinační centrum Tandem a spolupráce měst Plzně a Regensburgu*. Interview s Janem LONTSCHAREM, ředitelem Tandemu. Plzeň, 11.3.2014.
- Téma: *Literární soutěž – Cena Jana Palacha*. Interview s Mgr. Kateřinou MICHÁLKOVOU, pracovnící oddělení protokolu Kanceláře primátora města Plzně. Plzeň, 20.3.2014.

15.5.2. E-mail

- MICHÁLKOVÁ, K. *Komise pro partnerská města a evropské záležitosti*. [elektronická pošta]. Message to: michalkovaK@plzen.eu, 15. května 2013, [cit. 1.3.2014]. Osobní komunikace.
- MICHÁLKOVÁ, K. *Souhrn spolupráce s partnerskými městy v letech 2007-2012*. [elektronická pošta]. Message to: michalkovaK@plzen.eu, 15. května 2013, [cit. po celý čas psaní diplomové práce]. Osobní komunikace.
- SOUKUP, E. *Partnerství Plzeň – Liège*. [elektronická pošta]. Message to: esoukup@volny.cz, 19. února 2014, [cit. 19.2.2014]. Osobní komunikace.
- SMEJKALOVÁ, A. *Partnerství Církevního gymnázia v Plzni s College Ronsard v Limoges*. [elektronická pošta]. Message to: Alena.Smejkalova@cg-plzen.cz, 19. února 2014, [cit. 19.2.2014]. Osobní komunikace.
- ICHOVÁ, E. *Spolupráce Divadla J. K. Tyla s Winterthurem*. [elektronická pošta]. Message to: ichova@dikt-plzen.cz, 3. března 2014, [cit. 3.3.2014].

- MICHÁLKOVÁ, K. *Aktivity v rámci spolupráce měst Plzně a Takasaki v roce 2012*. [elektronická pošta]. Message to: michalkovaK@plzen.eu, 15. května 2013, [cit. 19.1.2014]. Osobní komunikace.
- MICHÁLKOVÁ, K. *Aktuální spolupráce s městem Takasaki*. [elektronická pošta]. Message to: michalkovaK@plzen.eu, 18. prosince 2013, [cit. 7.1.2014]. Osobní komunikace.
- NOSKOVÁ, B. *Spolupráce s městem Birmingham*. [elektronická pošta]. Message to: Noskova@plzen.eu, 27. ledna 2014, [cit. 28.1.2014]. Osobní komunikace.
- U.S. EMBASSY PRAGUE. *Vznik partnerství Plzně s Birminghamem*. [elektronická pošta]. Message to: <https://www.facebook.com/messages/USEmbassyPrague>, 22. ledna 2014, [cit. 22.1.2014]. Osobní komunikace.
- KODÝTKOVÁ, L. *Spolupráce s městem Birmingham v oblasti umění*. [elektronická pošta]. Message to: lkody@fud.zcu.cz, 21. ledna 2014 [cit. 21.1.2014]. Osobní komunikace.

16 Přílohy

16.1. Dotazník

1. **Jaké je vaše pohlaví?** (povinná otázka)

Žena Muž

2. **Kolik je vám let?** (povinná otázka)

15-20 21-25 26-30 31-35 36-40 46-50 51-55 56-
více

3. **Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?** (povinná otázka)

základní středoškolské bez maturity středoškolské
s maturitou vyšší odborné vysokoškolské

4. **Jste občanem města Plzně?** (povinná otázka)

ano ne

Pokud jste na předchozí otázku odpověděli záporně.

5. **Pokud ne, v Plzni...** (nepovinná otázka)

studuji dojíždím za prací

6. **Znáte všechna partnerská města Plzně?** (povinná otázka)

Ano Ne

7. Jsou vám známy akce a projekty (výstavy, divadelní představení, konference aj.), které se v rámci spolupráce Plzně a jejích partnerských měst konaly/konají? (povinná otázka)

Ano Ne

8. Účastnili jste se nějaké takové akce? (Např. Festival Česko-Slovenské dny v Plzni) (povinná otázka)

Ano Ne

Pokud jste na předchozí otázku odpověděli kladně.

9. Pokud ano, které? (nepovinná otázka)

10. Dočítáte se v tisku či dovídáte v médiích o partnerských městech města Plzně? (povinná otázka)

Ano Ne

11. Myslíte si, že partnerství měst je přínosné a může tak městům prosperovat? (povinná otázka)

Ano Ne

12. Z jakého hlediska vám může partnerství měst připadat výhodné? (povinná otázka)

Zvolte alespoň jednu možnost, maximálně 3 možnosti.

Poznání nové kultury Jazykové obohacení Společné projekty a akce Mezinárodní spolupráce Upevnění mezinárodních vztahů

13. Které partnerské město jste navštívili? (povinná otázka)

Liège Limoges Regensburg Winterthur Žilina
 Birmingham Takasaki Žádné

14. Setkali jste se v daném městě s propagací Plzně jakožto partnerského města?(nepovinná otázka)

Ano Ne

16.2. Odpovědi (tabulka)¹¹⁸

Otázky	Počet
1. Jaké je vaše pohlaví?	
Žena	53
Muž	29
2. Kolik je vám let?	
21-25	58
26-30	12
15-20	7
36-40	4
51-55	1
3. Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?	
Vysokoškolské	40
Středoškolské s maturitou	35
Vyšší odborné	5
Středoškolské bez maturity	1
Základní	1
4. Jste občanem města Plzně?	
Ne	63
Ano	19
5. Pokud ne, v Plzni...	
Studuji	49
Dojíždím za prací	14
6. Znáte všechna partnerská města Plzně?	
Ne	79
Ano	3
7. Jsou vám známy akce a projekty (výstavy, divadelní představení, konference aj.), které se v rámci spolupráce Plzně a jejích partnerských měst konaly/konají?	
Ne	65
Ano	17
8. Účastnili jste se nějaké takové akce? (Např. Festival Česko-slovenské dny v Plzni)	
Ne	77
Ano	5
9. Pokud ano, které? (nepovinná otázka)	

¹¹⁸ HORYNOVÁ, M. – Partnerská města Plzně (výsledky průzkumu), 2014. Dostupné online: <http://partnerska-mesta-plzne.vyplnto.cz>.

Festival Česko-slovenské dny; různé folklórní festivaly, festivaly národnostních menšin	2
10. Dočítáte se v tisku či dovídáte v médiích o partnerských městech města Plzně?	
Ne	67
Ano	15
11. Myslíte si, že partnerství měst je přínosné a pomůže tak městům prosperovat?	
Ano	77
Ne	5
12. Z jakého hlediska vám může partnerství měst připadat výhodné? (výběr tří možností)	
Společné projekty a akce	59
Poznání nové kultury	48
Mezinárodní spolupráce	48
Upevnění mezinárodních vztahů	29
Jazykové obohacení	20
13. Které partnerské město jste navštívili?	
Žádné	50
Regensburg (Německo)	24
Žilina (Slovensko)	7
Winterthur (Švýcarsko)	1
14. Setkali jste se v daném městě s propagací Plzně jakožto partnerského města? (nepovinná otázka)	
Ne	28
Ano	4

16.3. Odpovědi (grafy)

